Közéleti lap

Köztér

Forrásaink

Ára: 28 Ft

II. évfolyam 2. szám 1999. február

Marosvásárhely testvérváros

A Városháza nagytermében Kecskemét testvérvárosainak zászlajai külön tartóban sorakoznak. Hamarosan Marosvásárhely zászlója is odakerül, hisz dr. Szécsi Gábor polgármester marosvásárhelyi látgatásakor a kapcsolat továbbfejlesztéséről tárgyalást folytatott a testvérvárosi státusz szentesítéséről Fodor Imre polgármesterrel.

Olvasóink előtt ismert: a Köztér szorgalmazza a két város kapcsolatának elmélyítését. Hiszen ha úgy tetszik, a századelőn egy időben szinte párhuzamosan fejlődött a két település, s a század végére pedig ezek az emlékek, valamint a határon túl élő magyarság megsegítésének szándéka erősítette az összetartozást.

Ezért is kérdeztük meg a polgármester úrtól, hogy a már meglévő, illetve a kibontakozó testvérvárosi kapcsolatok miként épülnek be az új várospolitikába?

- Kecskemét testvérvárosi kapcsolatai komoly értéket jelentenek a város számára. Olyan lehetőségeket, amelyek az eredményes együttműködés révén bontakoznak ki az oktatás, a kultúra, és a gazdaság területén. Szeretnénk, hogy konkrét lépések váltanák fel az esetenként protokoll-jellegű kapcsolatokat is.

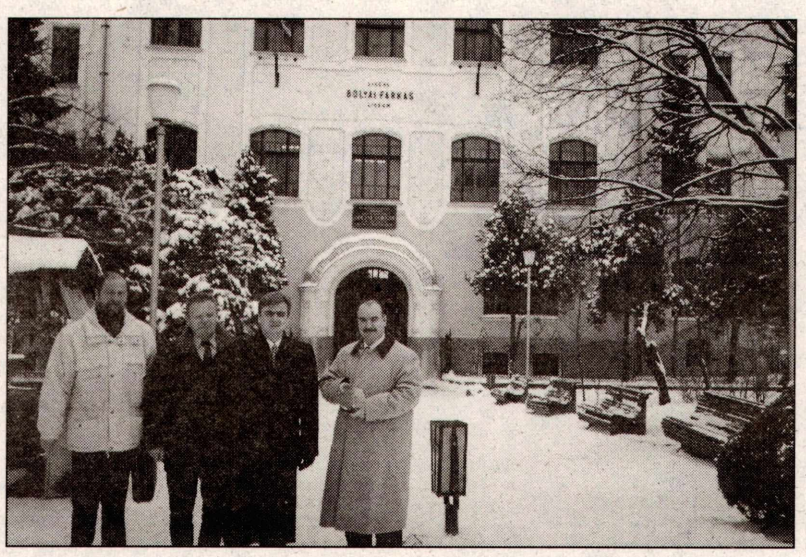

Tóth Tamás szervező, Orbán Dezső ottani alpolgármester, dr. Szécsi Gábor polgármester és Hertelendi László tanácsnok a Bolyai Liceum előtt

A polgármesteri hivatal nemzetközi kapcsolatok osztályán belül éppen ezért a testvérvárosi csoport fogja egybe a közös programok előkészítését.

- Marosvásárhely esetében melyek ezek a konkrét lépések?

- A február 17-én a kecskeméti közgyűlés elfogadta azt a megállapodási tervezetet, amely két lényeges csoportban, a kulturális és oktatási, valamint a gazdasági együttműködés lehetőségeit fektette írásba. Mindkét közgyűlés kinyilvánított szándéka után megköthető a testvérvárosi szerződés.

- Milyen új lehetőségek kínálkoznak?

- Látogatásunkkor felajánlottuk, hogy az Európai Uniós menedzserképzésbe a marosvásárhelyiek is bekapcsolódhatnak, a gazdasági együttműködésben a közös városmarketing kidolgozása eredményezhet előrelépést. A feltérképezett befektetési lehetőségek kicserélése a magyar vállalkozóknak is hasznot hozhatnak.

Biztató

Hamarosan elbúcsúzunk a februártól, ettől az idén igencsak sok (hű)hót hozó hónaptól. Az év legrövidebb hónapjában annyi minden összejött: reggelente a csúszós utak, esténként a bálakmulatságok, napközben az 1999-es esztendő indításának döccenői. Költségvetések készültek, megnéztük a személyi jövedelemadó bevallásának adatlapjait, aztán ki-ki a saját hagyományai szerint vagy megkereste adószakértőjét, vagy ceruzával elkészítette az első variációt. Új űrlapok, új beszerezni való igazolások borzolják a hivatalos ügyeiket intézők kedélyét: iskolalátogatási bizonyítványt kell benyújtani a gyermekek után járó adókedvezmény érvényesítéséhez például. Nem gond, előbb - utóbb úgyis mindenbe beletanulunk. Legalább is akkorra, mire megint minden másképp lesz.

Az üzletekben megkezdődött a téli vásár, akár féláron is, s akinek még ez sem adott "tehetséget" a költekezésre, az beérheti a tavalyelőttivel. Legfeljebb azzal vigasztalja magát, hogy a sótól latyakos járdákon az amúgy is beázós csizmát rágja szét a só.

A gyerekek és ifjak kézbe kapták a félévi értesítőt, arányaiban nyilván kevesebb szülői kebel dagadt a büszkeségtől, mint amennyi fej lilult az érdemjegyek láttán. Lezárult a vizsgaidőszak, az iskolaváltásra szántak túljutottak a felvételi megmérettetésen, de mindezek így összességükben sem tudtak változtatni azon, hogy a tél örömeit igazán csak a gyerekek és a fiatalok tudták gondtalanul élvezni. (Kivéve persze azt az esetet, amikor a hóban megmosdatott taglalta a viszonzás lehetőségét.)

A tél vége sok öreget vitt el csöndesen, de fiatalabbakat is magával ragadott. Érkeztek új lakók, mindegyre kevesebben, mint a távozók. Fogy a gyógyszertárakban a vitamin, meg a fulladás elleni, félünk az influenzától, meg a lábtöréstől. Már az is kész nyeremény, ha sikerül megúszni.

A várost elborító hó megnehezítette a madarak életét is. A feketerigóknak is elmúlt a pár hete megpezsdül trillázó kedve. Igaza lett a balkáni gerlehölgynek, amikor durván visszautasította

párja közeledését: most ülhetne a fagyott tojásokon. Madárvendégek is érkeztek a városba: népes seregélycsapatok szüretelték a galagonyafákat. A reggeli varjúkivonulást szokatlan hangok kisérték, mintha zsörtölődtek volna a sok havat megért károgók: hiába a strapa, mindent befed a hó.

Vérmérséklet szerint fogadtuk és kommentáltuk a híreket, vagy éppenséggel süketté tettük fülünket.

De egy közös: a tavaszra várunk. Ködöt űző langyos szelekre, a mindenkit egyaránt melengető napfényre. Hisz mindenki tudja: január, február, nemsokára itt a nyár!

Csakazértis kibírjuk!

Sokszínű egység

Beszélgetés Szabó Gábor református esperessel

A keresztény-keresztyén világ egyházai minden év január harmadik hetében az egység jegyében rendezik meg valamennyi felekezet részvételével az ökumenikus imahetet. Ez év januárjában a kecskeméti találkozóknak a református templom adott otthont, melyek során katolikus, református, evangélikus és baptista testvérek hat egymást követő estén közös istentiszteleten vettek részt. Az előzményekről és a tapasztalatokról kérdeztem vendéglátómat. A XI. századi keleti egyházszakadás következtében az addig egységes, vagy egységesnek látszó kereszténység több részre szakadt. Mikor és milyen körülmények között született meg az új keresztyén, keresztény egység, az ökumené gondolata?

- A keresztyénség a történelem során mindig sokféleképpen jelent meg, mert nem tudta magát függetleníteni a népi, nemzeti, kulturális és társadalmi életviteltől. A sokszínűség tehát a kezdetektől fogva jelen volt. A reformáció törekvései végig kísérték a keresztyénség kétezer éves történetét. Nem csupán Luther mozgalmáról van tehát szó a protestantizmus kialakulásában. A szétszakítottság érzése és az ezzel kapcsolatos aggodalom a protestáns világban a XVIII. század vége felé kezdett felerősödni, hiszen ekkor jelent meg a baptizmus is, amely a hitre jutásban a személye s felelősség fontosságát is megfogalmazta. Magyarországon az 1848-49-es szabadságharc után jelentek meg az első ökumenikus törekvések. A század végére felerősödő tendenciát az első világháború szakította félbe. A két világháború között azonban új lendületet vett a mozgalom és az 1948-as amszterdami nagygyűlésen a protestantizmus helyzetét teológiailag átgondolva elindította az ökumenikus imahetek sorozatát. Előbb néhány kis egyház, később az ortodox egyház, majd mintegy két évtizede a katolikus egyház is csatlakozott az ökumené gondolatához.

- Mi az ökumenizmus távlati célja? Az új, keresztény, keresztyén egység megteremtése, vagy a párbeszéd erősítése, az azonosságok hangsúlyozásával, a sokszínűség megőrzése mellett?

- A szétszakítottság persze fájdalmas, hiszen minden felekezet célja megegyezik az alapvető hittételekben, ugyan azt az Istent imádjuk, ugyan úgy Krisztust tekintjük a Megváltónak és egyetértés van a szentháromság megvallásában is. A XX. században azonban megértette a keresztyénség, hogy Isten bölcsessége megengedi a sokszínűséget. Én ezt egy nagyon egyszerű, de szemléletes példával szoktam illusztrálni: a hegyre sok irányból és több

féle úton lehet feljutni, az a fontos, hogy a helyes irányba menjünk, és ahogy a csúcs felé haladjunk, úgy kerülünk egymáshoz is egyre közelebb.

- Van- egységes ökumenikus liturgia?

- Egységes liturgia nincs, de vannak közös elemek, melyeket az istentiszteletnek tartalmaznia kell. Óriás eredmény, hogy a Magyar Egyházak Ökumenikus Tanácsa és a Magyarországi Katolikus Egyház kidolgozta és elfogadta a Miatyánk és az Apostoli Hitvallás egységes szövegét. Ezen kívül az ökumenikus istentiszteletnek vannak más egységesen elfogadott elemei is. Ilyenek az apostoli köszöntés, a fohász, a bűnvallás, feloldozás, igehirdetés és áldás. Ezen túlmenően az ökumenizmusnak jelentős fejezete, az egyetemesen megjelenő felelősségvállalás, az embert és annak világát érintő sorskérdésekben. Isten az emberre bízta a világot, ám az ember kapzsi erőszakossága, önteltsége és szűk látókörűsége miatt rossz gazdának bizonyult. Önző módon avatkozott bele Isten teremtő rendjébe. A közös célok hordozásában fontos az egységes állásfoglalás. Az emberi lét célja Isten dicsőítése. Az ember csak megrendülten és hódolattal lehet Isten dicsőségének megjelenítője itt a földön.

folytatás a 2. oldalon

Pályázatokra lesz pénz

A város költségvetési terve elkészült. Lefaragás, nadrágszíj összehúzás, fogak csikorgatása kíséri a város pénzügyeit "mederben tartani szándékozó" törekvést. A képviselőtestület megvitatta, a városházi tévéközvetítéssel a köz ügyei iránt érdeklődők (s az adásidő alatt éppen ráérők) követhették a frakcióvezetők, a bizottsági elnökök, a képviselők hozzászólásait. Az nyilvánvaló, hogy ebben a nagy osztozkodásban megrövidítettnek érzi magát annak a területnek (?) ügynek (?) a képviselője, aki a munkája eredményességét a legalább az alapfeltételek meglétében látja lehetségesnek. (Az más kérdés, hogy egypár olyan tétel benne marad ebben a költségvetésben is, amely vitatható. Nem volt ez másképp régen sem, s nem a jövőben sem.) Hogy a pénz soha nem elég, ezt mindenki tudja. Az azonban kellemetlenül érte a város gazdálkodásával megbízottakat, hogy a személyi jövedelemadó "visszajuttatása" immár "visszacsorgatássá" vált, 40, 30, 20 százalék után idénre 15 százalékra csappanva. Aztán nevezhetjük mindezt a kiadási struktúra reformjának is, attól nem lesz könnyebb a kevesebbet szétosztani.

A polgármester úr szavai szerint "az intézményi hálózat hatékony működése megmarad". Az intézményvezetők a tudói, mit fed ez a kijelentés. Átszámolják megint elmaradó, tíz éve halogatott felújításokra, festésre, (iskolában, bölcsődében), a törvényekben csak a kötelezőként megjelenő normatívákra (az adhatóról meg felejtkezzünk el gyorsan).

Marad, mint lehetőség, a pályázat. Bár a működési feltételek biztosítására ily módon megszerezhető pénzek elnyerése legalább akkora találékonyságot igényel, mint a varjú szájából kirimánkodni a sajtot. A pályázatok benyújtásához azonban a pályázati díj leszurkolása is hozzátartozik, de a közgyűlés elé beterjesztett első költségvetési változat erre a célra egyetlen fityinget sem tartogatott. Értesültünk arról, hogy erre a célra már lett pénz.

És marad, mint remény, hogy a költségvetés bevételi oldala valóban "nincs túlterhelve", magyarán csak a biztosan befolyó pénzekkel számoltak.

Hogy túl sok a "ha", a reménykedés? A polgármester bizakodik: Kecskemét kormánypárti önkormányzatként soron kívül hozzá juthat a pályázati lehetőségekhez, valamint a központi támogatások rendszere is alakulhat kedvezően.

Minden esetre illúzióinkat kéretik naftalinba csomagolva a fölső polcra helyezni, a jobb időkre megőrizendő.

Március tizenötödikére

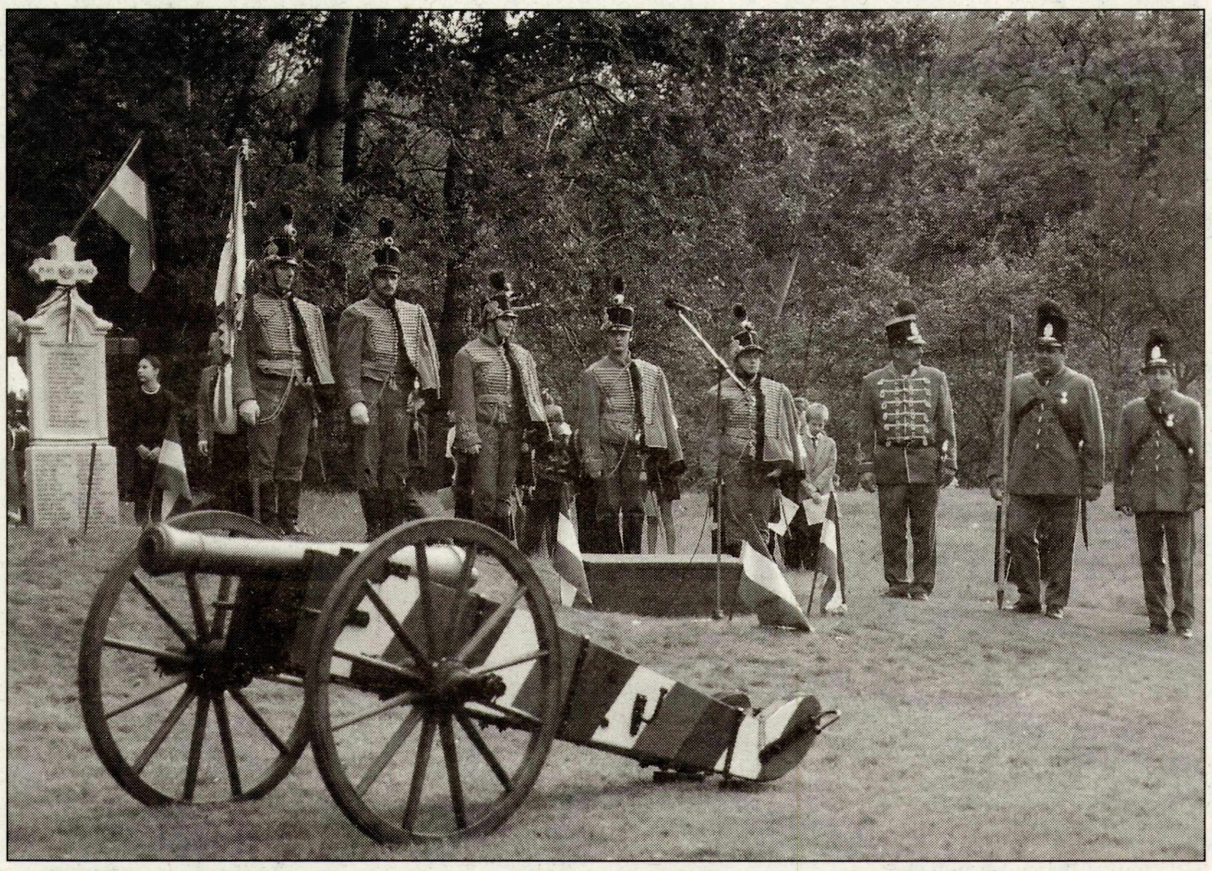

A Nyíri erdőben, Szulyovszki László minden évben nagy ünnepséget rendez március 15-e tiszteletére. Az idei megemlékezésen is ott lesznek a megyei hagyományőrző bandérium tagjai is.

Március tizenötödike különleges ünnep, mert kettős születésnap: 1848-ban ezen a napon egyszerre született a magyar nemzet és a magyar demokrácia.

Nem mindenütt esett össze a két születésnap, sőt nálunk szerencsésebb, egyenesvonalban fejlődő nyugati országokban rendszerint nem így történt. A nemzet már korábban megszületett nagy királyaik alatt, akik egyesítették az országot támogatták az ipart, a kereskedelmet, a kultúrát, a hadsereget. Aztán jött a demokrácia igénye, a nép részesedni akart a fejlődésből, végül elkergették a királyt (egyszer - kétszer le is fejezték), és megteremtették a demokráciát. (Később a király vissza is jöhetett, már alkalmazkodnia kellett a demokráciához.

Nálunk nem így történt. Királyaink (Mátyás után) idegenek voltak, hosszú ideig az ország területét sem védték meg. Használták a nemzet szót, de csak az urak (a nemesek) nemzetét jelentette. Amikor aztán megindult a polgárosodás, a haladni vágyó új nemzedékeknek a nemzettel együtt rögtön meg kellett teremteniük a demokráciát is.

Ennek a helyzetnek egy csodálatosan szép, sírnivalóan tiszta, nagyszerű forradalom lett az eredménye. Nehéz hozzá jelzőt tenni: polgári, nemzeti, népi forradalom volt egyszerre. A társadalom minden rétege részt vett benne, elég a nagy nevek sorát idézni: az arisztokrata Széchenyit és Batthyányit, a nemesi-értelmiségi Kossuthot és Görgeyt, a népfi Petőfit és Aranyt, a munkás Táncsicsot. Talán ez a világtörténelem legszebb forradalma. Eszméiben is előremutató.

Azóta lett modern értelemben vett nemzet a magyarság, és azóta vágyott ez a nemzet a demokráciára. Ez azonban nagyon nehezen ment. A 48-as forradalmat leverték, az 1919-es és az 1945-ös tévútra futott. Csak az 1990-es váltás vezetett tartós eredményre: most már kilenc, nemsokára tíz év óta van nálunk demokrácia. Ilyen hosszú ideig még nem tartott ki. Igaz, hogy még mindig forrásban van, formái nem kristályosodtak ki, dehát a tökéletesség felé csak haladva a viszonyok sosem lesznek tökéletesek.

Bizonyára ezért van az, hogy tudatunkban, minden magyar tudatában mindez olyan, mintha tegnap történt volna. Mivelhogy történelmi értelemben valóban tegnap történt, utána a történelem (legalábbis a politikai szerkezetet illetően) megállt és a mi korunkban folytatódik tovább.

Ezért vagyunk annyira kényesek a demokráciára, ezért nem akarjuk, hogy a népfelség elvével szemben akármilyen rész gyakorolja és birtokolja a hatalmat. Ez volt március tizenötödike üzenete a század utolsó évtizedében és ez ma is, az évezred utolsó évében.

Vitányi Iván

Petőfi élete képekben

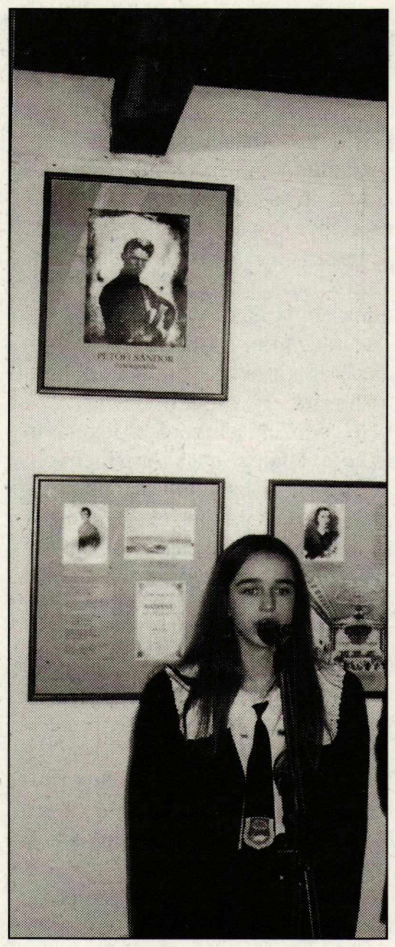

A Katona József Emlékházban február 27-ig látható a Petőfi élete képekben című kiállítás. A tárlat anyagát a Petőfi Irodalmi Múzeum adta kölcsön a kecskeméti kiállításra. Felvételünk a megnyitón készült, amelyen közreműködött Pap Katalin a Református Kollégium Gimnáziumának tanulója.

A Kecskeméti Tavaszi Fesztivál jelentősebb zenei eseményei

Március 15. Ünnepi hangverseny - Katona József Színház
Kodály: Psalmus Hungaricus, Budavári Te Deum
Debreceni Kodály kórus, Kecskeméti Pedagógus Énekkar, Kecskeméti Szinfonikus Zenekar, vezényel: Erdei Péter
17. Koncz Zsuzsa koncert - Erdei Ferenc Művelődési Központ
18. Ars Nova Énekegyüttes - Kodály Iskola
24. Liszt Ferenc Kamarazenekar - Erdei Ferenc Műv.Központ
25. Éneklő Ifjúság Találkozó - Mátyás Király Általános Iskola, Kodály Iskola
26-28. Nemzetközi Bohém Ragtime Jazz Fesztivál - Erdei Ferenc Művelődési Központ

Ötven éves a Bányai

Sokszínű rendezvényekkel emlékezik meg fél évszázadáról a neves kecskeméti gimnázium. Február 26-án volt tanárai találkoznak, március 11-én rendhagyó tanítás lesz, a 12-i rendhagyó érettségi találkozón és gálán a volt diákok közül vendégük lesz többi között Bölcs István szerkesztő és Gémes Szilvia operaénekes.

Minden volt diákot szeretettel várnak!

Harminc éves a Forrás

Március 17-én szerdán délután öt órai kezdettel irodalmi esten köszöntik Bács-Kiskun megye népszerű folyóiratának, a Forrásnak harmincadik „születésnapját". Az érdeklődőket tisztelettel várják a Katona József könyvtárba.

Sokszínű egység

folytatás az 1. oldalról

Többen mondják, hogy a könyvbe kötött bibliák ideje lejárt, és eljött az élő emberbe hordozott bibliák ideje. Tény, hogy az egyház csak olyan mértékben lehet hiteles, amilyen mértékben képes életre váltani az Igét. "Mert valaki azt cselekszi, amit akar az Isten, az nékem az én atyámfia, néném és anyám" (Márk III. 35.)

II. János Pál pápa többször is kijelentette, hogy a Római Katolikus Egyház visszavonhatatlanul elkötelezte magát az ökumenikus mellett. Ez persze nem jelenti azt, hogy a katolikus papságon belül teljes az egyetértés, de az egyház részéről van egy deklarált elkötelezettség.

- A Református Egyház mennyire tekinthető egységesnek ebben a kérdésben?

- Az ökumené nagy öregjei, az első nemzedék már elmenőben van, a most jövő harmadik nemzedék kissé már másképpen értelmezi a keresztyén egység kérdését, de a nyitottságban egyetértés van.

Nagyra becsülöm, hogy a katolikus egyház megőrizte a maga fegyelmező rendjét, nálunk nagyobb a lelkészek egyéni szabadsága.

- A kecskeméti keresztyén, keresztény egyházak között milyen a kapcsolat, és az imahetek tizenkét éve tartó sorozatának van-e érzékelhető hatása a városi hitéletre?

- Harmonikus kapcsolatunk van a testvér egyházakkal és nagy öröm, hogy a kisebb egyházak, evangélikusok, baptisták mellett a legnagyobb felekezet, a katolikus egyház is aktívan részt vesz az imaheteken, és ez nemcsak a lelkészekre és papokra vonatkozik, hanem az egyházak hívő tagjaira is. Talán egyszer megértjük, hogy a nagy közös célok fontosabbak, mint az apró részletkérdések.

- Egység és sokszínűség, rész és egész, vagy részben az egész? Búcsúzóul Szent Pál szavai visszhangoznak bennem:

"Mert rész szerint vagyon bennünk az esméret, rész szerint a prófétálás. De minekutána eljövend a tökéletes teljesség, akkor eltöröltetik ami rész szerint vagyon." (Korinthus XIII. 9.10. Károli Gáspár fordítása)

Írta: Balanyi Károly

ALKALOM ÉS STÍLUS

Régi vonása a társadalmi és társasági életnek, hogy minden alkalomhoz megvan az adott közösség által elfogadott, sőt szentesített szokásrend, "alapszabály": milyen alkalomhoz, eseményhez mi illik; az ínyencek számára még az is fontos, milyen ételhez milyen ital való, és í.t. Ezeken az íratlan (sőt olykor talán írott) szabályokon alapultak az ősi rítusok, a népszokások, egyáltalán a régi zártabb közösségekben zajló (falusi) élet formái, a különböző társadalmi rétegek szokásai. Efféle szabályozó szokások még ma, az egységesülés, vagy ha jobban tetszik: a globalizáció idején is élnek és hatnak; s vannak mindig mindenhol többé-kevésbé érvényes szabályok. S ez így is van rendjén. Példának okáért, aligha jutna eszébe valakinek temetésen csasztuskát énekelni, esküvőre tornanadrágban menni stb. Száz szónak is egy a vége: minden alkalomnak megvan a maga illendő stílusa, s bizony nevetségesség, botrányokozás, tiszteletlenség vádját vonjuk magunkra, ha nem tartjuk be a jó illem, a stílus szabályait.

Efféle "stílus-sértő" dolog történt a kecskeméti Gong Rádió január 20-i Aktuális című műsorában. Az történt ugyanis, hogy a Magyar Kultúra Napja alkalmából kitüntetettek közül a szép városházi ünnepség végén kettőt, Székelyné Kőrösi Ilonát és e sorok íróját e rádió munkatársa interjúra kérte. Mindketten a kultúra értékeiről, a helyi kulturális hagyomány fontosságáról beszéltünk. Magam természetesen a zenei művelődésre, a zenepedagógiára vonatkozó kérdést kaptam. Hangsúlyozottan a magasrendű zenei alkotásokra kívántam a válaszomban a figyelmet felhívni. Mi volt aztán mindehhez a "körítés" a Gong Rádió zenei szerkesztője részéről: előtte, majd a két beszélgetés között, sőt mi több, a második, tehát a zenéről szóló alatt holmi angol nyelvű popzenei számmal áldozott a magasabb rendű kultúra oltárán, jól pofon csapva, hatástalanítva az elmondottakat.

Nem azért meséltem el a történet lényegét, mert akkor nagyon boszszantott. Sőt, a személyes érintettség okán sértett is a dolog. Ezt a magán-vonulatot a történetben lezártnak tekintem azzal, hogy a szerkesztőségnek a telefonba mondott - azt hiszem jogosan ingerült - szavaimra és levelemre udvarias és a későbbiekre nézve megnyugtató megoldást ígérő választ kaptam. Sőt ez a válasz valamiféle személynek szóló jóvátételen kívül a közösségnek és a szóban forgott témákra nézve is biztató jelnek tekinthető.

Miért mondtam el itt, egy újság hasábjain mégis ezt a történetet? Azért, mert úgy gondolom: általánosabb a tanulsága. Sajnos gyakran megesik a budapesti országos rádióadásokban, televízió műsorokban is, hogy oda nem illő zenével vezetik félre a hallgatókat, sértik meg a témát. (pl. néprajzi kiállítás hírei, méltatása után véletlenül sem népzenét, hanem az épp kéznél lévő popzenét sugároznak.) Meggyőződésem, hogy a közönségnek is el kell várnia ennyi megbecsülést, no, meg a kereskedelmi rádiónak is illendő zenei "öltözéket" kell adnia a nem üzleti témákhoz is.

Azt csak helyeselni lehet, ha egy alapvetően kereskedelmi célokat szolgáló helyi rádió szerkesztői időről-időre a közélet, a kultúra kínálkozó témáiról is szólnak. De, kérem, álljanak avval is hivatásuk magaslatán, a közpénzekből is támogatott program gondozóiként, hogy a témához illő zenével tájékoztatják, uram bocsá' : nevelik mindenkori hallgatóságukat! Talán éppen Kecskeméten, ahogy manapság sokszor mondják: Kodály városában, nem is olyan lehetetlenül nagy, stílszerűtlen és teljesíthetetlen kívánság. Egyszer még megtérülhet valamiben, valahogy a gondosság.

A Gong Rádió vezetőinek levelében írottak remélhetően megbízható ígéretét hordozzák az ilyen irányú figyelemnek és változásnak. Úgy legyen!

Írta: Ittzés Mihály

Bankok Kecskeméten

OTP : az önkormányzatok első számú bankja

Pénzügyi-befektetői központ lesz-e Kecskemét, ahogy a város és a megye vezetői megálmodták? Ez egyelőre nyitott kérdés. Mindenesetre a városban már ma is több mint húsz nagy és kis bank, pénzintézet működik, két "hatalmasság" - a Magyar Nemzeti Bank (MNB) és az OTP Bank Rt - pedig regionális központját is ide helyezte. Sorozatunkban rövid áttekintést szeretnénk adni a Kecskeméten működő bankokról. Hozzátéve: befektetési tanácsadást és rangsorolást nem vállalunk. Hogy ki hol tartja a pénzét, azt döntse el maga.

Az OTP az a bank, amelyet szinte nem is kell bemutatni. "Őt" mindenki ismeri. Van, aki esküszik rá: a legbiztonságosabb pénzintézetnek tekinti, és nem is tudna nyugodtan aludni, ha a pénzét máshol tartaná. Van, aki nem kedveli, s ennek okait hosszan sorolja. Egy azonban biztos: Kecskeméten és a megyében az önkormányzatok egyértelműen bíznak benne és nyilván elégedettek is, hiszen 90 százalékuk az OTP ügyfele.

Ha úgy tetszik, az OTP Bank Rt ezt a bizalmat 1998-ban, elég nagy visszhangot kiváltott döntésével meg is hálálta. Szász János, aki éppen tavaly februárban lett a bank Bács-Kiskun, Békés és Csongrád megyét felölelő Dél-alföldi Régiójának ügyvezető igazgatója, azt mondja, a kiterjedt önkormányzati ügyfélkör fontos szerepet játszott abban, hogy Kecskemét lett az OTP regionális központja. A döntésnél cégszempontokat vettek figyelembe, alaposan elemezve a piacot. Az a bizonyos 90 százalék igen nagy súllyal esett latba. **Szász János** hozzáteszi: a kiemelkedően magas részesedés az önkormányzati piacon az előző vezetés érdeme. Az viszont már az új vezető eltökélt szándéka, hogy a bank e megbecsült ügyfélkörét meg is tartsa, Békés és Csongrád megyében pedig erősítse pozícióit.

A bank esetében a "regionalizmus" nem azt jelentette, hogy a döntési hatásköröket elvonták. Az üzleti ágon az úgy nevezett megyei döntési hatáskör megmaradt, ugyanakkor az összes háttértevékenység - mint például a humánpolitika, a belső működtetési hatáskör - a régiós központba került. Azaz három középirányító szervezetből lett egy. A bank ezenközben a munkatársak egyharmadától kényszerült megválni. Mindezzel versenyképességét javította, azoknak azonban, akik maradtak, megnövekedtek a feladatai.

Nem lehet megkerülni a témát, amely miatt az OTP az utóbbi időben szinte hetente kerül a lapok címoldalára: a lakáshitel-tartozásokat. Szász János szerint a banknak nem érdeke sem az, hogy kockáztassa jó hírnevét, sem az, hogy kintlevőségei elvesszenek, hiszen a betétesek, befektetők pénzét vissza kell fizetni. Tehát az egyezségre törekszenek a hátralékos adósokkal, az árverezés csak a legvégső megoldás. Ha az adós azt kéri, indokolt esetben akár 10 évvel meghosszabbíthatja az OTP a tartozás futamidejét, így az átütemezéssel az alacsonyabb törlesztő részlet kisebb terhet jelent.

A bank vezetői azt remélik, hogy elsősorban ezzel a módszerrel tudják kezelni ezt a hitelállományt.

A lakossági piacon folyó éles versenyben az OTP Bank Rt célja az átlagosan 60 százalék körüli részesedés megőrzése, úgy, hogy jobban kihasználja a bankcsoporti tagok szolgáltatásait. Ennek érdekében erősíteni kívánják az elektronikus szolgáltatásokat, szeretnék növelni a lakossági folyószámla-állományt, és az ehhez kapcsolódó szolgáltatások igénybevételét. A fogyasztási hitelpiacon a hagyományosan erős pozícióik megtartása a cél. A lakáshitelek piacán 1999-re élénkülést vár az OTP. Ezt arra alapozzák, hogy a gazdaság növekedése és az infláció csökkenése következtében 2-3,75 százalékkal csökkentették lakáshiteleik kamatait, s az áfa-visszaigénylési lehetőség kedvező hatására is számítanak.

Nagyon fontos és bővítendő ügyfélkört jelentenek a vállalatok - hangsúlyozza az igazgató. A hitelállományt tekintve ebben a szférában a bankok között már ma is az OTP-nek a legnagyobb a részesedése.

Szász János azt mondja, talán nem mindenkinek nyerte el a tetszését, hogy az OTP Kecskemétet tette meg regionális központjává. Kecskemét számára viszont, ha valóban pénzügyi-befektetői centrummá szeretne válni, fontos érv lehet, hogy az MNB mellett a legnagyobb lakossági bank is a hírös várost választotta.

Február elején a Szociális és Családügyi Minisztériumban sajtótájékoztatón jelentették be, hogy a lakáshitel-tartozásokról tárgyalásokat kezdtek az OTP Bank Rt. vezetőivel, márciusban pedig módosul a tartozások rendezéséről szóló kormányrendelet. A tárca összesen egy milliárd forintos anyagi segítséget nyújt azoknak, akik szociális helyzetük miatt nem tudták törleszteni lakáshitelüket.

• • •

Oszlányi Zsolt, az OTP Bank Rt. ügyvezető igazgatója elmondta a tájékoztatón, hogy csaknem 110 ezer lakáshitel-szerződést kötött ügyfél több mint hat hónapja nem fizeti a törlesztő-részleteket, s az összeg eléri a 25 milliárd forintot.

Kecskeméten, mint azt a dél- alföldi regionális igazgatóságon megtudtuk, 650 adós tartozik több mint 90 millió forinttal.

A végrehajtási eljárás felfüggesztése csak az önkormányzati rendeletek által érintett körre és a bankkal egyéni szerződést módosító ügyfelekre vonatkozik. A régi lakáshitelek esetében a törlesztés-átütemezést az önkormányzati adósságkezelési programon kívül is vállalta az OTP. A törlesztési időtartamot úgy határozzák meg, hogy a havi törlesztő részletét az adósok képesek legyenek megfizetni, a halasztás maximális időtartama 10 év.

Árverések voltak és vannak is Kecskeméten, de az esetek döntő részében az OTP-én kívül más végrehajtást kérő is van, például a közüzemi szolgáltató.

- magyar -

Farsang a színházban...

Február 14-én véget ért az idei báli szezon. A hétfő ugyanis nem alkalmas nap a táncmulatságra, kedden már "húshagytunk", a szerda meg a hamvazkodásé. Mindazonáltal az idei Valentin napra virradó estén a két év kihagyás ellenére is hagyományos polgármesteri bál végre megtalálta igazi színhelyét, a Katona József Színházat. Mert lehet, hogy egy iskolai tornaterembe többen férnek be - s ami jótékony cél esetében, nevezetesen a szociális alapítvány gyarapítása szempontjából - nem mellékes, ám az sem, hogy az esemény külsőségeiben is eltérjen a vállalati bulik feledhető esetlenségeitől. (Ettől függetlenül persze ne öntsük ki a fürdővízzel a csecsemőt: ha valaki bizsergő szívvel emlékezik egy-egy hajdani hódításra, romantikus egymásra találásra, azért még nem a tervutasításos gazdasági rendszert sírja vissza. Legföljebb a fiatalságát, azt is hiába.)

Bodolay Géza direktor úr örömmel fogadta be a színházba a polgármesteri bál rendezvényét.

Merász József polgármester úr és felesége is kitűnően szórakozott a mostani polgármesteri bálon.

Szóval február 13-án este 7 órától elfoglalta helyét az asztaltársaságokba szerveződött közönség, annak alapján, hogy ki mennyit áldozott a belépőre (20, 15 vagy 10 ezer forintot). A polgármester köszöntötte az egybegyűlteket, aztán jöhetett a Palotás, a szegedi Pavan Történelmi táncegyüttes előadásában. Majd a vacsora, a Liberté szakács-művészeinek interpretálásában, egy kis ejtőzés után pedig megkezdődött a tánc.

Éjfélkor tombola, ahogy már lenni szokott, boldog nyertesekkel, és folytatódott a vigasság, ki meddig bírta a félezernyi bálozó közül.

... és a gyermekotthonban

Ugyanezen a napon a Faragó Béla Gyermekotthonban is farsangi mulatság zajlott. Az otthon 57 lakója és a nevelők lázas készülődése előzte meg a mulatságot. A gyermekotthon vendégül látta **Fodor Zsuzsát,** a megyei önkormányzat művelődési osztályának vezetőjét, **Cseh Szakáll Sándort,** a megyei közgyűlés alelnökét és **dr. Szécsi Gábort,** Kecskemét polgármesterét, akik egyben a fellépő csoportok zsűrijének is tagjai voltak. Színesebbnél színesebb produkciókat láthattak a vendégek, akiknek soraiban az intézetet támogató vállalkozók is ott ültek. A legnagyobb sikert a Hattyúk tava című balett szabad feldolgozású pantomimja aratta. A pár perces jelenetet fiúk adták elő, a nevelőkkel közösen készített ruhaköltményekben. Az est programját **Kereszty Kornél** Bio Art című kiállításának megnyitója színesítette.

... a Margarétában...

A Margaréta otthon lakói az idén is kedélyes farsangi mulatságot tartottak. Mert az igaz, hogy a fiatalok jobban bírják a szórakozás megerőltető formáit, például a táncot, ám az idősek sem maradnak el a jókedv kifejezésében a más korosztályoktól.

A 103 éves Tóth Teréz a hajdani farsangokról beszélt.

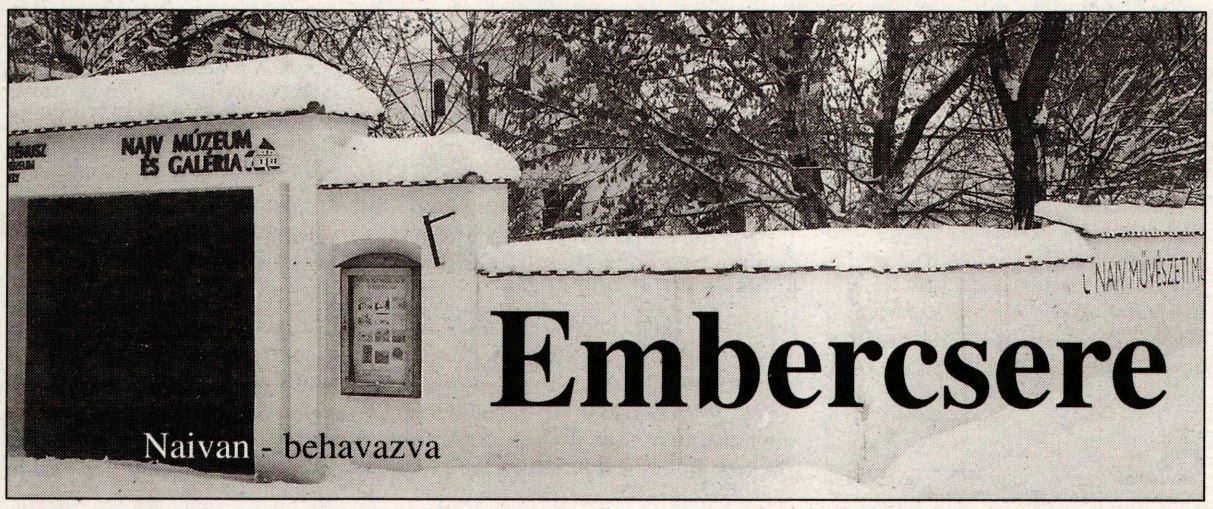

Embercsere

Naivan - behavazva

A múzeumi ügyek iránt érdeklődő emberek figyelmét felkeltette a Petőfi Népe február 9-i számában megjelent beszámoló, a Magyar Naiv Művészek Múzeuma közalapítvány munkájáról, melyet **dr. Bánszky Pál** a kuratórium elnöke adott közre.

A Bács-Kiskun Megyei Közgyűlés február 12-i ülésén döntés született arról, hogy a közalapítvány működését, az alapító okirat megváltoztatásával módosítják. A változtatások vagyonkezelésre, a működés ellenőrzésére és a Felügyelő Bizottság vezetőjének a személyére vonatkoznak. Az alapító egyidejűleg, az új kuratóriumi tagok megválasztásáról és felkéréséről is döntött, mivel megbízatásuk csak az 1997. április 1 - 1998. december 31-ig terjedt. A kuratórium elnöki tisztét a jövőben dr. Bárth János néprajzkutató, a Bács-Kiskun Megyei Múzeumok Igazgatóságának munkatársa tölti be.

••• A személyi változások szakmai indokait keresve nyilatkozatra kértük meg az érintetteket. Bánszky Pál dr., művészettörténész Budapestről érkezett a találkozás színhelyére, és az események hatására számvetésként fogalmazza meg gondolatait.

- Engem több mint 22 év kapcsol a Naiv Múzeumhoz. 1976. december 1-től másodállásban végeztem a munkát, majd mikor megyei múzeumigazgató helyettes, majd múzeumigazgató lettem, munkaköri kötelességemmé vált a képzőművészeti anyaggal kapcsolatos tevékenység. A nyugdíjas éveim alatt félállásban végeztem el a feladatokat, mikor alapítványként működtünk, akkor térítés nélkül, társadalmi munkában dolgoztam.

1998. április 1-től váltunk közalapítványnyá, akkor is azért, mert az egész gyűjteményt kiállítóhellyé akarták visszaminősíteni, ami egy kényszer lépés volt, a gyűjtemény megmentése érdekében. 1998. január 1-től kiemelten közhasznú alapítvánnyá nyilvánítottak bennünket és ez azzal a kötelezettséggel járt, hogy a nyilvánosság előtt kell beszámolni az elvégzett munkáról, ezért adtam közre tájékoztatásomat a 21 hónapi munkánkról.

••• - Az alapítványhoz kötődő anyag, jelentős számú és értékű képzőművészeti alkotással rendelkezik, hogyan sikerült ezt a gyűjteményt folyamatosan gyarapítania?

- A gyűjtemény alapját a Moldován Domokos által adományozott 100 festmény, rajz képezi. Ezt követően a Népművelési Intézettől elhoztam az a 240 darabból álló kollekciót, amely 1969-től én gyűjtöttem. A harmadik rész a Magyar Nemzeti Galéria 500 darabból álló gyűjteménye, ami kiegészül 1976 decemberétől, a kiállítók által adományozott és a tőlük vásárolt anyagból.

••• - Nyolcvannyolc időszaki kiállítást és számos hazai- és nemzetközi kiállítást rendezett a gyűjtemény anyagából, és a naiv művészekkel folyamatos munkakapcsolatot épített ki, hogyan folytatja tovább a munkáját?

- Én harminc éve foglalkozom a naiv művészettel és a népi szobrászattal, én ezt nem hagyom abba, mivel a világ nemcsak Bács-Kiskun megyére korlátozódik, és ez munka egy országos hatókörű feladat. Az, hogy hol fogom folytatni ezt tevékenységet, azt még nem tudom. Engem nem érdekel a saját sorsom, hanem a gyűjtemény sorsa érdekel, és mint magyar állampolgár, figyelemmel fogom kísérni, hogy mi történik ezzel a gyűjteménnyel. Féltem azokat a parasztasszonyokat és parasztférfiakat, akik sok szeretettel átadták műveiket a gyűjtemény számára, akiknek a munkásságáról 1997-ben, a Természet vadvirágai címmel könyvet írtam és tanácsaimmal is segítettem őket festményeik, szobraik készítésénél.

••• - A népművészet és a paraszti kultúra értékeinek a terjesztésében, milyen lehetőségei lesznek az elkövetkezendő időben?

- A Duna-Tisza közi Népművészeti Egyesületnek az elnöke vagyok, mely 193 tagot számlál, most ősszel választottak meg ismét három évre. 1998 novemberében, az Országos Népművészeti Egyesületek Szövetségének az elnöke lettem, ahol harmadik alkalommal kaptam bizalmat a tisztség három éves betöltésére. Tagja vagyok, a Népművészet mester kitűntetés kuratóriumának és a Szabad Művelődési Alapítvány kuratóriumának. Országos feladatom bőven van és így megtalálom a módját annak, hogy naiv művészettel és népi szobrászattal, a jövőben is foglalkozzam. A gondom továbbra is az, hogy mi lesz a sorsa a gyűjteménynek, és lesz-e folytatása ennek a kétévtizedes munkának.

••• **Dr. Bárth János** néprajzkutatót, a döntést követő napon telefonon sikerült felhívni, aki így nyilatkozott:

- Nem dolgoztam ki még részletesen a munkaprogramot. A következő napokban szándékozom ezzel igazán foglalkozni. Az állíthatom, hogy mindent elfogok követni annak érdekében, hogy a gyűjtemény értékeit megfelelő módon megőrizzem.

••• A megyei közgyűlés, a Magyar Naiv Művészek Múzeuma Közalapítvány kuratóriumában és felügyelő bizottságában tevékenykedő elnököknek és tagoknak, a végzett munkájukért köszönetét fejezte ki.

Daróczi Kiss Márta

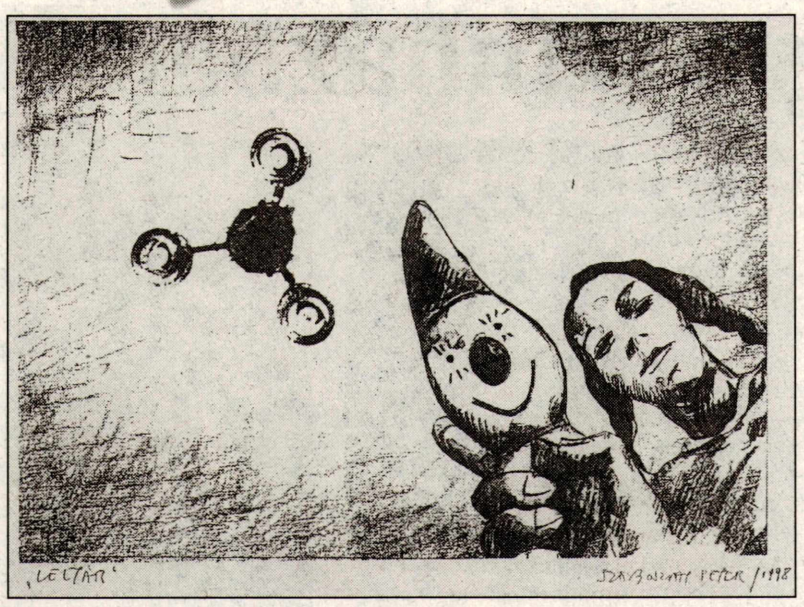

Leltár

Beszélgetés Szoboszlay Péter Balázs Béla-díjas filmrendezővel

Szoboszlay Péter, Balázs Béla-díjas filmrendező, a Magyar Iparművészeti Főiskola belsőépítész szakán végzett 1961-ben, és ezt követően, a budapesti Pannónia Filmstúdióhoz került, ahol grafikai-majd háttértervezői feladatokat végzett. 1966-tól nyílott lehetősége először, önálló animációsfilm készítésére, melynek írója, tervezője, rendezője és egyben animátora volt. 1981-től munkássága Kecskeméthez kötődött, ahol a filmstúdió rendezőjeként dolgozott és emellett részt vállalt a város művészeti- és szellemi életében. Közel negyven év munkásságáról és a jelen terveiről beszélgetünk a művésszel.

• • •

- Mi volt az indítóok, ami önt arra késztette, hogy húsz év után váltson, és Kecskeméten folytassa az animációs filmkészítést?

- Ez nem volt váltás csak helyváltoztatás. A kecskeméti filmstúdió 1981-ben a Pannónia Filmstúdió leányvállalata volt, de ekkor már saját filmjeit készítette. Én egy olyan stúdió közösségből jöttem, ahol nem éreztem meghatározónak a szakmai figyelmet, az egyes emberek munkái iránt. Tudtam, hogy egy fiatal gárdába kerülök, ám a kecskeméti műtermet meg úgy ítéltem meg, hogy itt megvalósulhat a filmcsinálásnál az a törődés, az a szakmai igényesség, mely nélkülözhetetlen ebben a munkában.

• • •

- Úgy tudom, hogy amikor Kecskemétre került, akkor részt vállalt kollegáinak a rajzfilmes képzésében, hiszen előtte már az Iparművészeti Főiskolán tanított.

- Igen, részt vettem a kollegák képzésében és párhuzamosan tanítottam a főiskolán is, az első kecskeméti éveim alatt. A tanításom színvonalát nem tudom megítélni. Az animáció egy pénzigényes, műteremigényes és időigényes szakma. A főiskola nem tudta ezt a hátországot megteremteni, a budapesti Pannónia Filmstúdió ugyanakkor nem tudta biztosítani a tanítás anyagi-, technikai hátterét és nem volt elég ereje ahhoz sem, hogy teljes súlyával érvényesítse törekvéseit a főiskolán. Így alakult ki az a bonyolult helyzet, ami napjainkban már sikeresen megoldódott.

• • •

- Önnek az értékelés és az összehasonlítás lehetősége is megadatott, hiszen Stuttgartban és Reykjavikban egyaránt foglalkozott animációs filmoktatással, amellett a nemzetközi filmkarrierje egyre fölívelt. Melyik filmje okozta, a legtöbb örömet a készítésével és a fogadtatásával?

- Az elkészítésnek mindig meg van a maga öröme, már azért is mert én igyekeztem minden filmemben sajátos módon alkalmazni az animációt. Nem állítom azt, hogy mindig új formát alkalmaztam, vagy hogy formabontásra törekedtem, de mindig új elemeket építettem be a filmjeimbe, melyek mindegyikének meg volt a maga öröme és keserve. A fogadtatás szintjén, a legtöbb örömet a Hé, te! című filmem adta, amelyet a legtöbb nemzetközi díjjal ismertek el, és bármilyen közönség elé került, hatásos volt. Nem lehetett félreérteni, nem lehetett különféle módon magyarázni, mindenki megértette azt, amit szándékom szerint közölni akartam.

Amikor a filmet elkészítettem, akkor a számomra nagyon fontos volt, hogy elmondhassam, és rámutassak, hogy az erőszakos korban, honnan jön a fenyegetettség, a veszély, leginkább mi magunk válhatunk a bajok forrásává, ha nem figyelünk oda.

• • •

- A nemzetközi filmkarrierje, 1977-től ezzel a filmmel ívelt föl az oberhauseni, saloniki, chicagoi díjakkal. Összeszámoltam, hogy 1961-1997 között 37 alkotást jegyzett, ezek közül rövidfilmek, televíziós sorozatok, reklámfilmek, szignálok szerepeltek. A filmkészítésnél, ön a stáb tagjainak az ötleteit is felhasználja, vagy csak a rendezői elképzeléseit érvényesíti?

- Mindenki azt mondja, hogy a filmkészítés közösségi munka és én is ezt vallom, de miután az egyedi filmjeim elkészítése között, jelentős idő telt el, és ez alatt különböző jellegű munkákat végeztem, más-más technikát alkalmaztam, így nem engedhettem meg magamnak, hogy azonos stábbal dolgozzam. Hiányoztak az állandó társak, akik jelenlétükkel hatottak volna a munkámra. Én nagyon szerettek a kollegákkal együtt dolgozni, mert mindenkitől kaptam valami emberi többletet.

• • •

- Említette, hogy filmkészítés mellett más is foglalkoztatja. Úgy tudom, a képzőművészet iránt érdeklődő gyerekek animációs-filmes képzésével foglalkozik.

- Igen, csináltam egy magániskolát, ami szakkörként féléve működik, a Dellő utca 9 szám alatt, egy lakásban, amit egy festőművész-rajztanár kollegával közösen bérelünk. 12-18 éves gyerekeknek, heti két alkalommal tartok foglalkozást. Ezek a különböző érdeklődésű, tehetségű és rajzkészségű gyerekek, akik azért jönnek ide mert érdekli őket a rajz, a film, az animáció. És én megkísérlem a tényleges érdeklődési körük felismerése után, a foglalkozásokon keresztül eljutatni őket odáig, hogy képesek legyenek valamit megmozdítani, animálni, azaz lelket lehelni egy rajzolt figurába, kivágott papírdarabba.

• • •

- Úgy tudom, hogy egyszerre, több témával is foglalkozik, milyen művek létrejöttén dolgozik jelenleg?

- A Leltár című egyedi filmem befejezésén dolgozom, amit két esztendeje kezdtem el, de az anyagiak hiánya miatt nem tudtam eddig befejezni. A film talán saját életem leltára, mely szakmai- és egyben emberi számvetés is próbál lenni. Ez a munka azonban sokkal nehezebbnek bizonyult, mint ahogy azt induláskor elképzeltem.

• • •

Előkészítettem, egy 13 részes televíziós sorozat szinopszisát, melynek terve még a világkiállítás felvetésének és előkészítésének az idején született, "Száz éve történt" címmel. Mikulás Feri vetette fel az ötletet, ami nekem nagyon megtetszett mert nagyon szeretem és érdekel is a száz évvel ezelőtti Magyarország. 1991 és 1993 között sokat foglalkoztatott az ötlet, de idővel elhalt a lelkesedésem, mert nem találtunk partnert, egy szóval nem tudtuk eladni. Egy budapesti stúdió 1998-ban filmtervet kért tőlem, amivel pályázhat, és javaslataim között szerepeltettem ezt a témát is. A Magyar Mozgókép Közalapítvány erre megszavazott némi pénzt, amivel nekikezdhettem a munkának. Az elmúlt nyáron sok időt töltöttem a könyvtárakban. Kutattam, anyagot gyűjtöttem és megírtam a tizenhárom ötletet, szinopszist. Az anyag további pályázatokon is részt vesz, mert megvalósításához sok pénz szükséges.

• • •

A jelenlegi harmadik munkám egy 1995-ben megkezdett dokumentumfilm, amit nagyon szeretnék befejezni. Egy angol színtársulatról készítettem egy huszonkétórányi videóanyagot. Magyarországon vendégszerepelt ez a "lóvontatta" színház, a falukat járva adták elő darabjaikat. Ez egy fantasztikus színház. Maszkokban játszanak, maguk zenélnek, maguk építik és festik a díszleteiket. Echós szekéren járják Angliát, Hollandiát, Magyarországot, Szlovákiát és Európa más országait. Csongrádon láttam őket először, és azután követtem őket Tömörkényben ismerkedtem meg velük és megkérdeztem, hogy: - Mit szólnának ahhoz, ha filmet készítenénk róluk? Nagyon tetszett nekik az ötlet és két év múlva amikor visszajöttek, sikerült a KTV, a Kecskemétfilm és a Stúdió segítségével, tíz napig a nyomukba szegődni és forgatni. A következő évben, aztán újabb pénzből, már Angliában filmezhettük előadásaikat.

• • •

- Mikor láthatjuk a filmet?

- Még kellene néhány millió mert a befejezéséhez, meg kell vágni az anyagot és le kell fordítani az angol nyelvű interjúkat. 1998 nyarán megbízást kaptam a színháztól, hogy a meglévő anyagból, az ő költségükre csináljak egy rövid reklámfilmet, saját használatukra. El is készült ez a tizenhétperces film, melyet a Városi Televízió kétszer a műsorára tűzött. A film, Az országjáró Horse + Bamboo Theatre - egy vándorszínház Angliából címet viseli. A társulat négy előadásáról mutatok be részleteket a reklámfilmben, míg a tervezett megközelítőleg 50 perces dokumentum filmben, az életükről, a darabokra történő felkészülésükről, bemutatóikról kaphatnának képet a nézők.

• • •

- Kívánom megkezdett munkáinak befejezéséhez, a meglévő Szoboszlay-féle szellemi fedezet mellett, a hiányzó anyagi javak meglétét is.

Lejegyezte:
Daróczi Kiss Márta

A népművelő emlékei

Az 1959-ben egy hivatalos miniszteri vizsgálat szerint Kecskemét kulturális élete a legsatnyább volt a megyeszékhelyek között. Alig-alig éledeztek a "fordulat éve" után feloszlatott, szétvert egyesületek, kórusok, hiányoztak a korszerű közművelődés legszükségesebb tárgyi és személyi feltételei.

A következő, a hatvanas évtized végére a korábbi négy helyett huszonöt filharmóniai hangversenyt rendeztek a megyeszékhelyen, az ismeretterjesztő előadások száma százvalamennyiről ezernél többre emelkedett, világhírű szimfonikus zenekarok koncerteztek Kodály városában, szívesen fogadta Benjámin Lászlótól Weöres Sándorig a kecskeméti tanács népművelési felügyelőjének meghívását irodalmunk színe-java. Irodalmi színpad, szimfonikus zenekar, filmklub hálózat és sok minden más alakult. Ajándékként, vagy központi keretekből mintegy harminc új szobor gazdagította Kecskemétet, megkezdte működését a városi művelődési ház, érvényes határozatok mondták ki új művelődési központ építését, Katona emlékház létesítését, a Naiv Művészek Múzeumának megnyitását.

Politikai sandaságok, rövidlátó vezetők, szűkös lehetőségek nehezítették a város kulturális fejlődését. Sokan voltak szerencsére a tekintélyükkel, kiállásukkal, példájukkal az értékek megőrzését, gyarapítását, időnként egzisztenciális kockázatokat is vállaló segítők is. Róluk is meglékezik a Katona József Emlékház Heltai Nándor, az akkori népművelési felügyelő munkásságával kapcsolatos dokumentumokat bemutató új, márciusi kiállítása. Érdekes levelek, Csoóri Sándortól Erdélyi Józseftől, Fodor Andrástól, Gábor Miklóstól, Juhász Ferenctől, Németh Lászlótól, Tóth Aladártól, Váczi Mihálytól Veres Pétertől és másoktól, immár várostörténeti érdekességű falragaszok, meghívók, fényképek.

A kiállítás dokumentumai, az ehhez kapcsolódó rendezvények Kecskemét közelmúltjának talán kevéssé ismert történéseivel ismertetik meg a látogatókat.

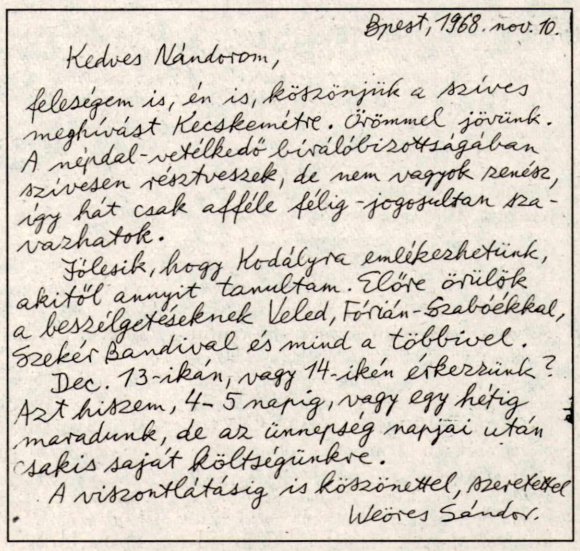

Budapest, 1968. nov. 10.

Kedves Nándorom,

feleségem is, én is, köszönjük a szíves meghívást Kecskemétre. Örömmel jövünk. A népdal-vetélkedő bíráló bizottságában szívesen résztveszek, de nem vagyok zenész, így hát csak affféle félig-jogosultan szavazhatok.

Fölesik, hogy Kodályra emlékezhetünk, akitől annyit tanultam. Előre örülök a beszélgetéseknek Veled, Fórián-Szabóékkal, Szekér Bandival és mind a többivel.

Dec. 13-ikán, vagy 14-ikén érkezünk? Azt hiszem, 4-5 napig, vagy egy hétig maradunk, de az ünnepség napjai után csakis saját költségünkre.

A viszontlátásig is köszönettel, szeretettel

Weöres Sándor.

Weöres Sándor látogatása Polyák Ferinél (Dr. Szodfridt István felvétele.)

Arcok, vallomások

Kálmán Lajos zenepedagógus, karnagy, népművelő, népdalgyűjtő, Kecskemét egyik legismertebb személyisége, a hírös város díszpolgára. A Pázmány Péter Tudományegyetemen tanult, majd a Zeneakadémián is diplomát szerzett. Hetvennyolc esztendős, szellemileg-lelkileg fiatalosan. Nyugdíjasként ma is szeretett városában él. Negyven éves barátság alapján tegeződhetünk.

- Mi köt Kecskeméthez?

- Nekem Kecskemét úgymond tájhazám. Szabadszállási vagyok különben. Az ötvenes évek elején itt kezdtem el a gyűjtést. Például a bugaci pásztorok dalait.

- Az Alföld, a Kiskunság, mit jelent Neked?

- Szellemileg idetartozok. **Veres Péter, Sinka István** a mestereim névsorában vannak, ott lehettem velük együtt 1943-ban a legendássá vált szárszói találkozón.

A Kiskunság mint földrajzi táj, mint nemzeti park is érdekel, de leginkább az itt élő emberek világa, nyelve, kultúrája, élő hagyománya. Az a véleményem, hogy aki egyszer itt megveti a lábát, nehezen képes elszakadni. A példák sokaságát sorolhatnám.

- Az ötvenes évek végén született egy gyönyörű terv, melynek részese voltál...

- A Cigányoperára gondolsz? Nos, **Bieliczky Sándor** költővel és **Rácz Kálmán** cimbalomművésszel összefogtunk, hogy ez elkészüljön. Félig-meddig sikerült is. Egy Cigánykantáta lett belőle. Sajnos, mindkét alkotó társam korán eltávozott közölün k. Itt jegyzem meg, hogy Rácz Kálmán folklorisztikus érdeklődésével valóságos iskolát teremtett. Az ő feldolgozásával lett széles körben ismert a Fehér László balladája.

- A kecskeméti évekből kikre emlékszel vissza legszívesebben?

- A már említett Rácz Kálmánra, **Nemesszeghy Lajos** karnagyra, és a Kodály-tanítvány **Vásárhelyi Zoltánra,** aki a kórusművészet

Közéleti lap Köztér

RETTENTŐ ERŐM GÚZSBA KÖT

Előzetes Kondor Béla kiállításához

"Kondor Béla 1931. február 17-én született Pestszentlőrincen és 1972. december 12-én halt meg Budapesten, Bécsi utcai műtermében. A Képzőművészeti Főiskolán kezdetben a festőtanszak hallgatója volt, de eltanácsolták, ezért a grafikai szakot végezte el Koffán Károly irányításával... Főiskolai diplomamunkáját - a Dózsa sorozatot - 1956 tavaszán karcolta rézbe. Ekkor már érett stílusú grafikus volt. Önálló stílusú olajképeit 1958-tól festette. 1960-ban a Fényes Adolf teremben rendezte első önálló kiállítását, életében utoljára pedig 1972 márciusában állított ki a Dorottya utcai kiállító-helyiségben Meloccó Miklóssal és Pásztor Gáborral közösen... Halála után műtermében másfélezer mű - festmény, grafika, rajz, sajátos technikájú fotó és verskézirat - maradt. 1974 tavaszán az állam a hagyatékot a Magyar Nemzeti Galéria részére megvásárolta... Alig másfél évtizednyi alkotó periódus. Ez alatt a másfél évtized alatt azonban vulkanikus erők működtek benne, szenvedélyes életet élt, és önálló világot teremtett, amelynek birodalmai, saját történelme és törvényrendje van, angyalok, ördögök és angyallá válni akaró, de szüntelenül elbukó emberek népesítik be." (Részletek Német Lajos tanulmányából: Kondor Béla Corvina 1976.)

A magyar grafika iskolateremtő mestere, aki a festészetben is új korszakot nyitott, 1970-72 körül a Kecskeméti Alkotóházban is dolgozott, így külön örömet jelentett, hogy a Tavaszi Fesztivál idején nagyszabású Kondor kiállítás nyílik az Erdei Ferenc Művelődési Központ galériájában.

Font Sarolta az intézmény művészeti előadója, az ötlet gazdája nyakig ül az előkészítő munkában, amikor rányitok. Levelek, jegyzetek, címek, telefonszámok, mappák és katalógusok laza sokasága veszi körül. A hely kissé szűkös, ezért a beszélgetéshez alkalmasabb helyet keresünk.

- Hogyan született a szenzációnak ígérkező kiállítás gondolata?

- A Tavaszi Fesztivál mottója (Búcsú a XX. századtól) megmozgatta a fantáziámat és lázasan kerestem azt a képzőművészeti anyagot, amely a leginkább kifejezi ezt a nagy ívű gondolatot. Így jutottam el Kondorhoz, mert úgy éreztem, hogy az Ő életműve az, amely a leginkább teljességre törekvően hordozza a közép-kelet európai ember ezredvégi életérzését.

- Óriási vállalkozásnak tűnik, hogyan kezdtél hozzá?

- Természetesen szakmai kapcsolatokat kerestem a Magyar Nemzeti Galériával, Miskolci Galériával, a győri Xantus János Múzeummal, valamint kecskeméti Képtárral, és Nagy T. Katalin személyében megtaláltam azt a művészettörténészt, aki már több nagyszabású Kondor kiállítást rendezett és kiválóan ismeri az életművet.

- Kondor Béla művészete rendkívül sokoldalú és majdnem minden műfajra kiterjed. A kecskeméti kiállításon mit fogunk látni?

- A teljes életműnek egy szűkebb keresztmetszetét szeretnénk bemutatni, így a festményeken és grafikákon kívül lesznek, hangszerek, a művész által készített makettek, fotók és természetesen Kondor verseit is olvashatja majd a látogató. A grafikák közül reményeim szerint a József Attila és a Blake illusztrációkat láthatjuk, ami viszont bizonyos, hogy a festmények között itt lesz majd az ikonos időszakból származó remekmű a Darázskirály és az oldottabb, lazúrosabb és egyben látomásosabb képek közül a Pléh Krisztus.

- Mikor találkoztál először Kondor műveivel?

- Főiskolás koromban a Jelet hagyni című verseskötetét imakönyvként forgattuk, de festményeit és grafikáit inkább csak a szakirodalomból ismerem. Tehát ez lesz az első, izgalmakkal teli nagy találkozás Kondor Béla műveivel.

Tárlatnyitás: március 13-án 11 órakor, a Tavaszi Fesztivál hivatalos megnyitóján.

Írta: Balanyi Károly

Szoborkereső

Kecskeméten folyamatosan csökken a köztereken elhelyezett szobrok száma, és egyidejűleg növekedik az ismeretlen szobordöntögetők és szoborrongálók tábora.

Az itt élő polgár,

akinek házak, emléktáblák, terek, szobrok, fák, bokrok, virágok, ivókutak, keresztek mellett visz el az útja, minden változást észrevesz, és az elmozdított, megrongált műtárgyakról bejelentést tesz a városi önkormányzatnál. A bejelentések először csak csonkításokról szóltak. A Piaristák terén lévő lányalak kezéből "kivették" a hangszerét, majd a kezét, az alkarját is eltávolították. A főtéri szökőkút medencéjét díszítő pelikán fejét "leválasztották" a törzsétől. Később a vasútkertben a gyerekek szeretett medvebocsait és a szoborsétány egyik nagytömegű bronzszobrát ledöntötték, feltehetően fémértékesítő szándékkal, de a szobrok súlyuknál fogva meghiúsították a szállítást és megmenekültek, attól hogy öntvényként folytassák további "életüket".

Az intézkedésre

jogosult hatóság asztalán az eseteket követően csörögnek a telefonok. A bejelentések a polgármesteri hivatal Oktatási és Kulturális- és a Mérnöki és Környezetgazdálkodási Irodába futottak be, ahol kezdeti pótlásokba belefáradva, úgy döntöttek az illetékesek, hogy a megrongált műtárgyakat a további pusztítástól úgy védik meg, hogy a Városgazdasági Kft. zárt területére szállítatják. A hivatal feljelentéseket tett ismeretlen tettesek ellen de a rendőrség csak a Rákóczi-szobor eltűnését követően akadt az elkövető nyomára. Sajnos a rövid híradásban nem ismerhettük meg a nevét és büntetésének a mértékét, a kártérítés összegét. A rongálás pedig tovább folytatódik.

Az ivókút,

vagy művészetek kútja lett a következő köztéri "áldozat", a város leglátogatottabb helyén, a Kéttemplom közben Megcsonkítva, festék feliratokkal bemocskolva, lefeszegetett reliefjeivel és eltüntetett vízköpőivel. Még nyáron történt a cselekmény, párhuzamosan a Kodály Intézet falának folyamatos "feliratozásával". Az intézet állandóan meszeltette falait, a város meg nem szüntette meg a feliratokat és nem tudta alkalmazni a megrongált műtárgy elszállítását sem, mert többe került volna a bontás mint a helyreállítás. A rongálók meg folyamatosan dolgoztak a fal és a kút szabad felületein, még az ülőpadok és a lépcsők is megteltek betűkkel, jelekkel, firkákkal. Eltelt több mint fél esztendő, és nem történt változás, csak a hó takarta el néhány napra a pusztítás nyomait.

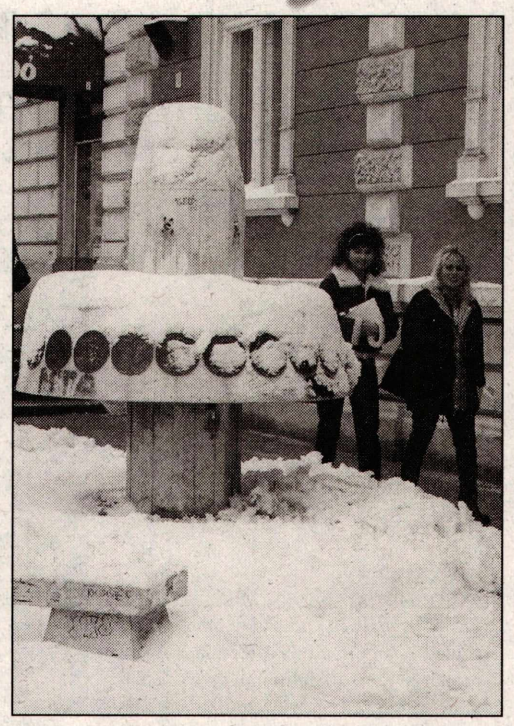

A hó sem szépíti a lepusztult kutat,

Szent Pétert viszont öltözteti.

Az eddigi intézkedéseket

ismerve első utam, a Városgazdálkodási Kft. igazgatójához, dr. Mayer Antal úrhoz vezetett, aki megmutatta, az 1998. szeptember 4-i keltezéssel az önkormányzatnak címzett levelét, melyet az ivókút helyreállítási munkáinak az elvégzése érdekében készített el, a 612.000 Ft-os költség megjelölésével és a mellékelt dokumentumfotókkal. Írásbeli választ nem kapott csak, telefonon közölték vele; hogy nincs fedezet a munka elvégzésére.

Az igazgató úr ismerve a szoborrongálás viszonyait, örömmel tájékoztatott kezdeményezéséről: - Most hozunk létre egy alapítványt Szentkirályi Lászlóval és a Classic Kft-vel "Kecskemét város közterein és képzőművészeti alkotásaiért", melyet most jegyeznek be. Ezen keresztül szeretnénk rábeszélni azokat, akik tehetik, hogy járuljanak hozzá a szobroknak a karbantartásához, mert a városnak a jelenlegi költségvetés mellett, erre nem nyílik lehetősége.

Talán ennek az alapítványnak a segítségével sikerül a műtárgyak védelmét megteremteni, mint ahogy polgári kezdeményezéssel a Szentháromság szobor felújítása is sikerült. De, hogyan segíti a munkát a hivatal?

Az írásos anyagok azt bizonyítják, hogy a Kulturális Bizottság nem tárgyalta meg 1998-ban az anyagot, és így a közgyűlés elé sem terjeszthették az ivókút helyreállításának a javaslatát. A városi önkormányzatnak nincs regisztere a város területén felállított plasztikákról, emléktáblákról, vallási tárgyú alkotásokról.

A Városfejlesztési- és Városüzemeltetési Irodán viszont fellelhető Juhász István 280 oldalas tanulmánya: a "Kecskeméten elhelyezett szobrok, emléktáblák, emlékművek és egyéb művészi alkotások, valamint szakrális jellegű emlékek felméréséhez" címszó alatt. Ebből megtudható, hogy Kecskemét város 44 szobor, 48 emléktábla, 19 emlékmű ill. művészeti alkotás és 27 szakrális mű jogos tulajdonosa.

Az önkormányzat szervezeti- és működési szabályzata a Kulturális Bizottság feladatai közé sorolja a közterületeken lévő művészeti alkotások felújítását.

A Kulturális Bizottság

szerepkörénél fogva egyértelműen megváltoztathatja a kialakult helyzetet. A bizottság egy hete megválasztott elnöke, Hertelendy László így nyilatkozott: - Nemcsak a szobrokat, hanem minden mozdítható, elsősorban színesfémből készült tárgyat, még a KRESZ táblákat is ellopják a színesfémtolvajok, a bronzból készült műalkotásokat meg különös előszeretettel zsákmányolják. Minden alkalommal megtettük a bejelentést ismeretlen tettes ellen, a nyomozást a hatóság lefolytatta, de általában "ismeretlen" maradt az elkövető.

Súlyos pénzeket jelent a szobrok helyreállítása és a szerzői joggal összefüggő költségek. A városnak hozzá kell járulnia ezekhez a kiadásokhoz, de minden évben a költségvetés annyira kötött, hogy nem áll rendelkezésünkre mindig annyi pénz, amennyire szükségünk lenne. A szentháromság szobrot is polgári összefogással tudtuk helyreállítani, és a város csak a költségek töredékét tudta fedezni.

A hivatalon számon lehet kérni, az ügyek elintézését. Én magánemberként is látom a Kéttemplom közben álló ivókút állapotát, és még hivatalos levélre sincs szükségem, a megoldás kezdeményezéséhez.

Úgy gondolom, hogy az idegenforgalmi szezon előtt rendbe kell tenni. Sajnos a városban élnek olyan emberek, akik köztéri alkotásokat, házfalakat, utcák burkolatait rongálják, bemázolják. Az ötször felújított épületet hatodszor is elrondítják és míg küzdünk a város szebbé tételéért, kimerülnek az erre fordítható pénzeszközeink.

A város tulajdonában lévő képző- és iparművészeti alkotások nemcsak a köztereket, hanem az épületek falát és belső tereit is díszítik.

Történeti- és művészeti értékük mellett, a város vagyonát milliós nagyságrendű értékkel növelik. Számos esetben polgári kezdeményezéssel születtek ezek az alkotások, de ma már összehangolt munkára van szükség ahhoz, hogy ezeket az értékeket megóvjuk.

D. K. M.

Kálmán Lajos népzenekutató

nagymestere volt, és sokáig Kecskeméten élt.

- Kodály és Kecskemét szinte elválaszthatatlan fogalommá vált már. Az, hogy a Mester itt született, hogy a róla elnevezett ének-zenei iskola a világon az első ilyen intézmény, s hogy a szelleme máig termékenyen ható, mind ezt bizonyítja. Mit gondolsz erről?

- Lehetetlen lenne eltúlozni Nemesszeghyné Szentkirályi Márta iskolateremtő érdemeit ilyen tekintetben is. Jóleső érzéssel gondolok vissza rá, örülök, hogy együtt dolgozhatom vele. Nagy lélekkel és nagy elhivatottsággal Kodály-tanítvány volt, városa egyik büszkesége.

- Kecskemét az országos népzenei találkozók színhelye régóta. Ebben a törekvésben Neked is részed volt kezdettől fogva. Hogyan ítéled meg ezt?

- Volt egy országos hírű népművelő - ma is aktívan dolgozik, mint a város avatott történetírója,

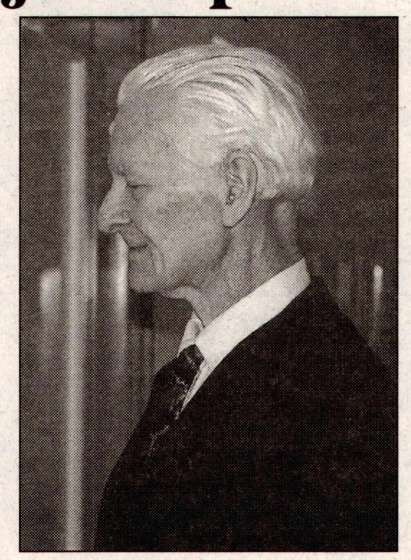

Heltai Nándor, aki magyar Weimárt akart csinálni Kecskemétből. Ez részben sikerült is azáltal, hogy a hírös város a kultúrák, a művészetek egyik meghatározó gócpontja, központja lett. Kitűnő társakat talált **Fodor András** költőben és **Czine Mihály** irodalomtörténészben. Öröm tölti el a szívemet, ha arra gondolok, hogy ebben a hagyományőrző, népinemzeti törekvésben a társuk lehettem.

- Az 1989-90-es rendszerváltást hogyan élted meg?

- Én református voltam a kommunizmusban, s ma is az vagyok. És az utóbbi évtizedben zavartalanul, zaklatás nélkül az lehetek. Mint orgonista is szépíthetem az életemet.

- Milyen a közérzeted?

- Ez komplikált, nem éppen egyszerű dolog. Hosszú betegségek, "kopások", az öregedés tünetei az egyik oldalon, a másikon pedig az, hogy nyugdíjasként is dolgozhatok. A jó közérzethez hozzátartozik az a tudat, hogy még nem felejtettek el, hogy szükség van rám. Az, hogy a református egyház orgonistája lehetek, erőt ad a bajok, gondok elviseléséhez.

A legfontosabb, hogy az ember mindvégig tegye azt, ami tőle kitelik.

Varga Mihály

EGYRE TÖBB AZ AUTISTA

Mi lesz veletek, (eső)emberkék?

Novemberi számunkban Civil kurázsi címmel jelent meg egy rövid, örömteli híradás a kecskeméti autistaiskola - soksok helyi támogató adományával segített - tanévkezdéséről. De megint kiderült: ami az egyiknek öröm, a másiknak bánat. Mint januári postánkban olvashatták, egy vidéki édesanya - cikkünk nyomán - a megyeszékhelyen remél megoldást hatéves autista kisfia fejlesztésére. Az alábbiakból kiderül: sajnos hiába...

☺ ☺ ☺

Nem volt ez mindig így. Mikor hét éve a Nyíri úti kisegítő iskolában beindult az első autista csoport, a fejlesztőpedagógusok heti két-három alkalommal úgynevezett ambuláns ellátást is nyújtottak a távolabb lakó vidéki gyerekek számára. Akkor még mindenki hitt abban, hogy a megye és a megyei jogú város képes lesz összefogni és együttesen megoldani Bács-Kiskun valamennyi - száznál talán ma sem több - autista kisgyermekének iskoláztatását. A két közgyűlés között kialakult rossz kapcsolat, a jog- és felelősségkörök tisztázatlansága végül oda vezetett, hogy nemcsak a minden igényt kielégítő - Farkas Gábor és építésztársai által ingyenesen megtervezett - megyei autistaház álma esett kútba, hanem még a vidéki "ambuláns gyerekektől" is kénytelen volt megválni városi fenntartású Nyíri úti iskola.

Szaporodtak a gondok helyben is. A gyógypedagógiai differenciáldiagnosztika fejlődésével az utóbbi öt évben megháromszorozódott a városbeli autista gyerekek száma. Ez nem azt jelenti, hogy valóban többen lennének, mint öt vagy akár ötven évvel ezelőtt, csupán azt, hogy most már felismerik őket, nem tévesztik össze más - főleg értelmi - fogyatékosokkal. S ami a kecskemétiek szerencséje: szakavatott gyógypedagógusaik azt is tudják, hogyan bánjanak velük, hogy lehetőleg mindegyikükből a képességeiknek - nem egyszer kiemelkedő tehetségüknek - megfelelő maximumot hozzák ki. És ami talán ennél is fontosabb: minden erejükkel azon vannak, hogy ezek a saját világukba bezárt, számunkra érthetetlen viselkedésű kis csodabogarak megismerjék és élvezzék a gyermekkor - egészséges kortársaik számára magától értetődő - hétköznapi örömeit.

☺ ☺ ☺

Jelenleg három tanulócsoportban nevelik, fejlesztik a város "esőemberkéit". Heten a Hunyadivárosban, a Daróczi köz 14. szám alatti - eredetileg lebontásra szánt másfél szobás családi házból kialakított - autistaházban tanulnak, tizenkét kisgyerek pedig a város szívében, a Lechner Ödön utca 1. szám alatti lakóépület néhány földszinti helyiségében nyert ideiglenes elhelyezést. A sors fintora, hogy mire ősszel végre helyet találtak nekik, újabb tanulócsoportnyi gyermek gyűlt össze: a következő tanévkezdésre nekik is valamilyen megoldást kellene találni...

- Meddig nőhet a beiskolázásra váró autisták száma? - kérdem **Szeleczki Istvánt,** a Nyíri úti iskola autista tagozatának vezetőjét.

- Valószínűleg pár éven belül "beáll" az állandó iskolai létszám - de akkor még nem beszéltünk az ambuláns ellátásra váró környékbeliek és a korai fejlesztést igénylő legkisebbek helyzetének megoldatlanságáról -, ugyanis legidősebb növendékeink lassan kilépnek a tankötelezettségi korból. Ez azonban nem jelenti azt, hogy őket szárnyukra lehetne bocsátani, hiszen 16 éves korukra semmivel sem lesznek kevésbé autisták, mint voltak 6 évesen. Részükre előbb-utóbb létre kell hozni a rendszeres napközbeni foglalkoztatás, sőt, a folyamatos bentlakás intézményeit is. Reményeink szerint addig is, míg ez megvalósul, sikerül számukra olyan értelmes, egyénre szabott, nekik is örömet nyújtó, egyúttal személyiségüket is tovább fejlesztő elfoglaltságot találni - illetve az érintett önkormányzatok segítségével: teremteni -, amivel a szüleik vállára nehezedő terhet is csökkenthetjük valamelyest. A legtöbb autista ugyanis élete végéig felügyeletet, gondoskodást igényel.

Az iskola

☺ ☺ ☺

Ez a tudat nyomasztja leginkább az autisták szüleit is. Mi lesz gyermekeikkel, ha ők már nem lesznek? Egyelőre ezt a távoli sötét felhőt elűzik az itt és most megoldandó feladatok. Az angyalian bájos, fákkal-madarakkal társalgó ötéves kisfiú emberi szóra bírása, szobatisztaságra nevelése. A földrajztudományokban jeleskedő okoska lecsillapítása, ha dühöng és rekedtre sírja magát, hogy márpedig neki hozzák vissza a tegnapi napot! A harmadikkal az a gond, hogy néha napokig nem alszik egy szemhunyást sem - mellesleg nála boszorkányosabb ügyességgel senki nem járkál a háztetőgerincen -, a negyedik végtelenített magnószalagként ontja magából a valaha látott filmek párbeszédeit. Ahányan vannak, annyiféle kényszer rabjai.

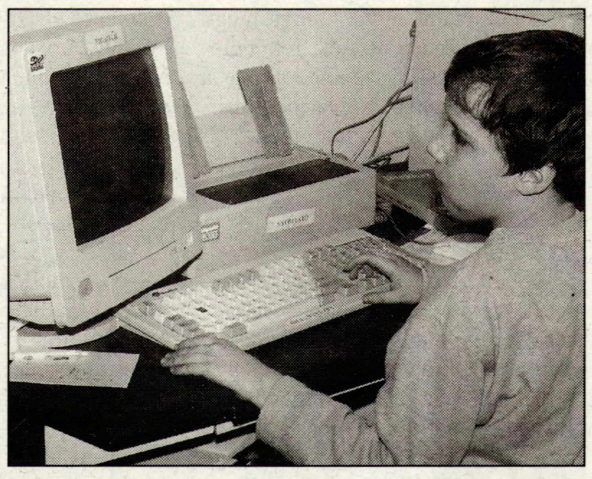

és két tanulója

Egyben közösek. Akaratlanul is olyan szülőket "neveltek ki" maguknak, akik önfeláldozásukkal, szívósságukkal erőt adhatnak - erőt adhatnának - sok, kisebb bajok miatt is elkeseredésre hajlamos családnak. Nem kevesen közülük messzebb látnak saját gondjaiknál, és segíteni szeretnének azokon, akik még náluk is kiszolgáltatottabbak.

Lupócz Zoltánné, a kecskeméti szülőszövetség vezetője is ilyen:

- Megfogadtam, hogy ha befogad bennünket ez a város, és végre megfelelő képzésben részesülhet a tízéves kisfiam, mindent megteszek, hogy mások autista gyermekeit is hozzásegítsem ehhez az adományhoz.

Henriett asszony és családja ugyanis hajdúszoboszlói házát, egzisztenciáját adta fel, hogy a kisfiú - a fejlődése számára leginkább megfelelni látszó - kecskeméti autistaiskolába járhasson. Nem ők voltak az elsők, s vélhetően az utolsók sem, akik ilyen lépésre szánták el magukat.

Amire akár büszkék is lehetnénk. De egyelőre inkább évről évre hízó gondgörgeteget jelent a város számára az autisták helyzetének mind sürgetőbb végső megoldása. Lupóczné azonban - nem utolsósorban **dr. Szécsi Gáborral** folytatott közelmúltbeli megbeszélése alapján - igen bizakodó:

- A polgármester úr, úgy tapasztaltam, ismeri és átérzi az autista gyerekeket, fiatalokat nevelő családok problémáit. Mind az iskolás korú, mind a felnőttkorba lépő autisták végleges elhelyezésének lehetőségeiről szót ejtettünk, biztos vagyok benne, hogy ami rajta múlik, megteszi értünk. **Pokorni Zoltán** nyilatkozataiból is tudom, hogy ez a kormány végre kiemelten kezeli az autistaügyet. Remélem, nem történik meg még egyszer, hogy politikai csatározások vagy személyes ellenségeskedések miatt marad továbbra is bizonytalan a gyermekeink jövője.

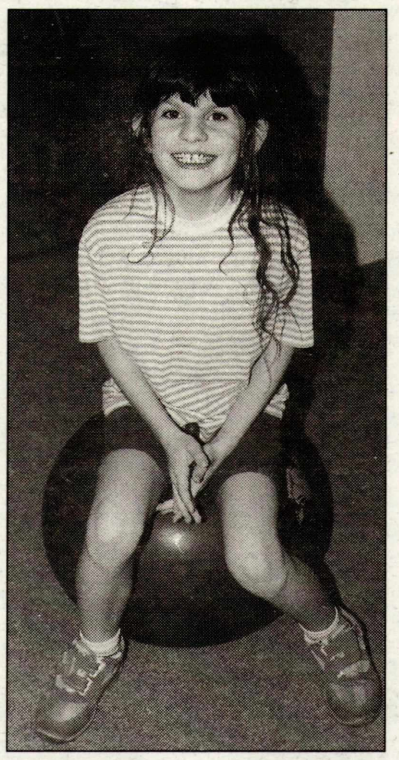

Persze, nincs az a pénz, amit az autistákra (miként az egészségesekre is) rá ne lehetne költeni. Jól jönne egy új, nagyobb kapacitású számítógép - a jelenlegi tudását "kinőtték" a gyerekek -, jó lenne őket elvinni megint táborozni a nyáron... Az anyaiskola apanázsa azonban nemhogy ilyen luxusokra, a legszükségesebbekre is alig-alig elegendő. Marad a permanens pályázgatás, az adománygyűjtés, adóbevallások idején a jóakaratú emberek egyszázalékos felajánlásaiban való reménykedés. Most ez utóbbinak van itt az ideje.

☺ ☺ ☺

Talán nem haszontalanul tesszük közzé az Autisták Oktatásáért Közérdekű Alapítvány adószámát, ahová azt a bizonyos 1 százalékot küldeni lehet.

Írta:
Szabó Klára

Az Autisták Oktatásáért Közérdekű Alapítvány adószáma: 18340112-1-03

A pálya kezdetén

Pár hónapja, hogy az iskolapadot a katedrával cserélte fel. Az új kihívásokról, az első benyomásokról beszélgettünk Koncz Ágnes tanárnővel.

- Talán itt a gimiben a nevemet ismerik a legtöbben. Kecskeméti vagyok. Szüleimmel és két testvéremmel élek együtt. A Katonában érettségiztem, majd a JATE-n tanultam. Szeptembertől dolgozom a Bolyaiban. Magamról csak annyit, ha minden jól megy, akkor az idén lesz az esküvőm.

- Egy fiatal tanárról azt kérdezik legtöbbet diákjai, na és milyen volt ő gyereknek? Tényleg, milyen tanuló volt Koncz Ágnes?

- Én mindig az életkoromnak megfelelő gyerek voltam, s eszerint is viselkedtem. Ezt elsősorban szüleimnek, az otthoni környezetemnek köszönhetem. Mindig felhang nélkül állíthatom, példás gyerek voltam, ám egy kis rosszaság, egy kis csintalanság azért mindig volt bennem, de csak annyi, amennyi egy lényben ebből lennie kell. Sohasem volt gondom a tanulással. Általában a humán tárgyakat kedveltem, igazi nehézségeket, megpróbáltatásokat a matematika és a fizika okozott számomra. De azért ezekkel is boldogultam.

- Miért választotta a pedagógus pályát?

- A pedagógus munkát ebben a rohanó, értékszegénynedő világunkban is a viszonylag nyugodt, mégis kreatív tevékenységnek tartom. Az biztos, nem az anyagiak miatt választottam. Bár nagyon bízom benne, hogy az elkövetkezendő évben jobb anyagi körülményei lesznek a pedagógusnak. A jövőmet tekintve pedig, ha majd családom lesz, akkor azt hiszem, sok előnyét fogom látni, érezni ennek a bonyolult, szép pályának.

- Nemrégen még diák volt. A "másik" oldalon. Hogyan látja a tanár-diák kapcsolatot a Bolyaiban?

- Négy hónap alatt nem sok mindent tudok erről mondani. A kollégákat nézve viszont azt kell mondanom, hogy e kapcsolat itt rendkívül korrekt. A tanárok többsége diákpárti, először mindig a diákok érdekeit nézik. Megpróbálnak esélyt adni a diáknak a hibák kijavítására, s ezt értékelik is a gyerekek. Természetesen én is találkoztam olyan esettel már, hogy egyik-másik tanuló azért sértettnek érzi magát a tanárral szemben. No dehát ez már ilyen pálya.

- Beavatna, hogy készül óráira? S minden bejön, amit eltervez? S volt-e már elkeseredve emiatt?

- No azért annyira sokat nem készülök óráimra. Elkeseredve még nem voltam, s nagyon remélem, nem is leszek, mert mindent megteszek a sikerért, az eredményességért. A számításaim nem mindig jönnek be az órán, no de ez nemcsak a fiatal tanár "jellemzője". Türelmesnek kell lenni.

- Mi a véleménye az akaratról?

- Kitartás és szorgalom a velejárója. Sohasem szabad feladni a dolgokat, optimistának kell maradni.

- Álmok?

- Álmok nélkül nincs élet. Az embert az álom nagyon emberré teszi, de nem szabad, hogy csak az álmok irányítsanak bennünket.

- Barátság?

- Rendkívül fontos. Nagyon kevés az igazi és jó barát. Nekem szerencsére vannak.

- Erkölcs?

- Tartást ad az embernek.

- Erőszak?

- Megvetem és lenézem. Semmilyen problémát nem old meg.

- Élet?

- Ha vannak céljai és egy kialakult világa az embernek, akkor nagyon jó.

- Humor?

- Az egyik legfontosabb része az életemnek. Akinek humora van - vallom -, az mindent könnyebben visel el.

- Hűség?

- Barátság, szerelem, elvek. Ez is tartást ad az embernek. Legfontosabb magunkhoz hű lenni.

- Otthon?

- A biztos pont az életben. Jó háttér nélkül nehéz boldogulni.

- Siker?

- Elsődleges dolgaim közé nem tartozik, de nagyon jó érzés.

- Szenvedély?

- Kapcsolataimban, azt hiszem, szenvedélyes vagyok, de igazi szenvedélyem nincs.

- S hogy érzi magát mint tanárnő?

- Kösz, jól. Bár még furcsa a tanári asztal túlsó oldalán állni. Szívesen lennék még diák. Amíg tanul az ember, addig baj nem lehet.

... S amíg vannak jó tanítóik ...

Írta: Kovács István

Két diák a Piarista Gimnáziumból

Miközben a Piarista Gimnázium két diákjára várakozom, azt találgatom, vajon milyenek az itt tanuló fiúk - mások-e, mint a többi tizenéves, különböznek-e kortársaiktól. Aztán, amikor mindketten megérkeznek, és beszélni kezdenek, attól fogva inkább arra figyelek, amit mondanak, velük együtt élem át az újból felidézett tanulmányi verseny emlékezetes pillanatait. Hogy Vizer Tibor és Bálint Miklós olyanok-e, mint a mai középiskolások többsége, az talán szavaikból kiderül:

Vizer Tibor

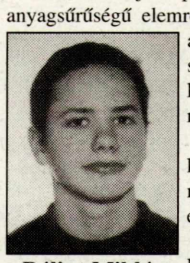

Bálint Miklós

V.T.: - Idén is, a hagyományokhoz hűen, november 14-én a tatai Eötvös Gimnáziumban rendezték meg az Öveges-emlékversenyt, amelyen mintegy kétszáz diák vett részt, több, mint ötven településről. Az igazgatói megnyitó, és az Öveges-emléktábla megkoszorúzása után vette kezdetét a verseny, 1-1 órás matematika illetve fizika fordulóval. Mindkét tantárgyi rész írásbeli feladatokat tartalmazott. A feladatlapok kijavítása és a zsűri döntése így délutánra maradt, mi addig megebédeltünk, majd fizikai kísérletekről hallgattunk előadást. A versenykérdések sokáig emlékezetesek maradnak számomra, úgy lehetett megoldani mindet, hogy egyikhez sem kellett számolni. Mondok egy példát: " Írjuk fel minél több számrendszerben a hárommal oszthatóság szabályait!"

B.M.: - Számomra a matematika feladatok érdekesnek, de egyben nehezebbnek is bizonyultak. Ezért inkább fizikai példát említek: "Magyarázzuk meg, a hanghatás miért hosszabb villámláskor, mint a fényé!" Azért mindkét feladatlapot megoldottam én is. A délutáni előadásra is tudtunk figyelni, pedig témája nem volt egyszerű: nemzetközi versenyfeladatok megoldásainak levezetéseivel ismerkedtünk, s többségüket értettük.

- Milyen eredményt értetek el?

- **V.T.:** - Matematikából második lettem, fizikából ötödik. E két helyezésből adódott az összesített első helyem Jobban örülök ennek, mintha egy tárgyból értem volna el ugyanezt, számomra ez az eredmény azt jelenti, hogy mindkét tantárgyból viszonylag jó vagyok.

B.M.: - Én ötödik lettem fizikából. A végső eredmény kialakulásához nálam az is hozzátartozott, hogy reggel, az izgalom miatti sietségben nem pakoltam össze rendesen, így itthon felejtettem a számológépemet és a függvénytáblázatot. Amilyen adatra emlékeztem, azt fejből pótoltam, a 2,7 g/cm3 anyagsűrűségű elemről kitaláltam, hogy ez az alumínium. A visszaút ezzel együtt sokkal rövidebb volt, mint reggel, odafelé....

- Változtatott-e a siker valamit a mindennapjaitokon? Mi lesz ezután ?

V.T.: - Sokan gratuláltak a verseny után, nekem ezek közül édesanyám jókívánsága esett legjobban. Jó érzés, hogy megálltam a helyem, örülök, ha a szüleimnek örömet szerzek. Most újabb versenyre készülök, a távolabbi jövőben pedig közgazdász vagy fizikus szeretnék lenni.

B.M.: - Én, ha sikerül, építésznérnök. Mindenesetre sokféle elfoglaltságom van, a tanulás mellett versenyszerűen úszom. Néha elfáradok, aztán, mert érdekel a fizika, túl tudom tenni magam a nehéz pillanatokon. Az eredmény önbizalmat ad a tanuláshoz is, jövőre az OKTV-n szeretnék indulni. Az úszók azért már idén felfigyeltek a helyezésemre.

S ami még ehhez a rövid történethez tartozik: a fiúk mindkét tárgyból szakkörre járnak, a matematikait **Mikulás Domonkos** tanár úr, a fizikát **Futó Béla** igazgató úr tartja, aki elmondja, hogy a verseny helyszíne, szellemisége több, láthatatlan szálon is kötődik Kecskeméthez. A tatai gimnázium ugyanis, ahol Öveges professzor tanított, egykor szintén piarista iskola volt, a legendás hírű fizikus-tanár pedig a kecskeméti piaristáknál érettségizett. Futó Béla kiemelésre érdemesnek tartja diákjaik eredményét, a fiúk teljesítménye az iskola utóbbi éveinek történetében is példamutató. Ám van valami, amit tanárként ennél is fontosabbnak tart: ha láthatja - amikor egy-egy megoldásra rájönnek - a fiúk szemében felcsillanó örömöt.

Közéleti lap Köztér

Nekem ez a dolgom

Magó Gábor, a Szent Imre Katolikus Általános Iskola igazgatója, a kecskeméti úszósport egyik meghatározó irányítója. Mindezeken felül példás családfő, gyermekszerető pedagógus. Viszont csapnivalóan rossz interjúalany. Mindez akkor vált nyilvánvalóvá számomra, amikor őt, mint a kecskeméti úszóélet ismerőjét és tevékeny résztvevőjét e sportág "vízrajzi feltérképezése" okán megkerestem. A beszélgetés azonban - a szelíd erőszak alkalmazása ellenére is - nehezen terelődött mederbe, de nem is bánom, hogy hagytam magam sodortatni az árral. Úgyis olyan kevés alkalom adódik manapság arra, hogy valakit - olykor még a közvetlen környezetünkben élőt is - valóban megismerhessünk. Egy ember életpályájának ívét, a hivatásának beteljesedését pedig enélkül aligha lehet felmérni.

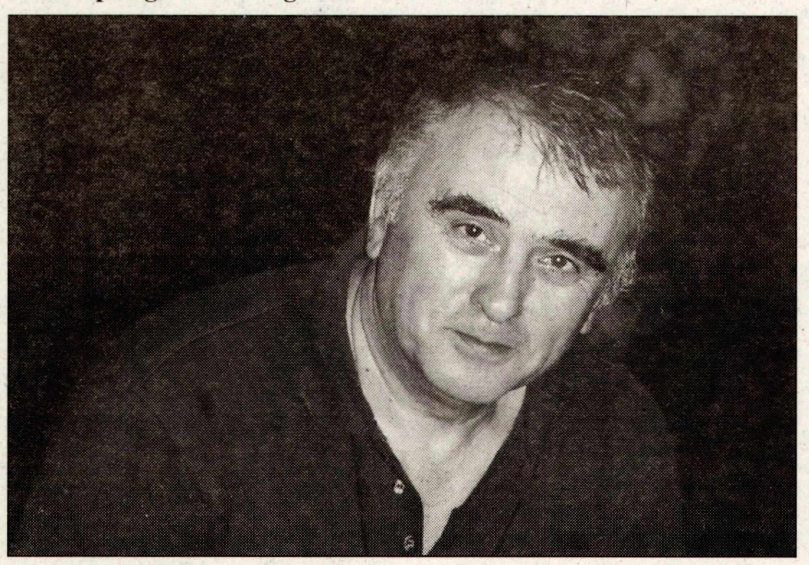

- Budapesten nőttem fel, katolikus családban, szigorú apai fegyelemben. Elvégeztem a Testnevelési Főiskolát. Külön kortörténeti fejezet lehetne apám meghurcoltatása, vagy a hitét meg nem tagadó felvételiző kálváriája, dehát tartom magam az alapelvemhez: a múltat megváltoztatni úgysem nem tudjuk, törődjünk inkább a jelennel, s főként a jövővel. Ám érdekes, hogy 1967-ben Dunapatajra menvén Kecskeméten átutazva a félig kész uszodára fölfigyeltem. Közép Európa akkor legkorszerűbb uszodája csábító érv volt az akkor már a Magyar Úszószövetségben tevékenykedő ifjúnak. Kuti Lajos elnök egy évre a lehetőség felcsillantása után meglepetésként közölte: - Szerezz egy autót, megyünk Kecskemétre!

- Így kerültem a városba, 26 évesen vezetőedzőnek, tele ambícióval, hiszen a vidék úszósportjának megerősítésére küldtek. Természetesen a város úszósportja nem velem kezdődött, de tizenegy évet kemény munkával edzősködtem. Nem volt nagyon sok "bajnokom", de a tanítványaim mind megállták a helyüket az életben. Ami leckét én már erre az időre megtanultam, röviden így fogalmazhatom meg: legfontosabb magamhoz őszintének lenni. A világ folyásának a sorát ugyan nem változtatja meg, hogy valaki mennyi idő alatt úszik le egy távot, de mégis fontos a sport szépségének felismerése, a megérdemelt siker mámora, és az tisztességes emberi magatartás kialakítása.

- Nekem szerencsém volt, olyan emberek között voltam, akik megtanítottak arra, hogy mi a szép. Magtanultam őszintén elfogadni a mások tisztességes véleményét. Pedagógusként ezt a tudást akartam, akarom továbbadni. Előbb a Piarista Gimnáziumban testnevelő tanárként, ahol az ország középiskolái közül elsőként alakítottam ki olyan követelményrendszert, amelynek megfelelni sokaknak kemény munkába került, igaz viszont, hogy egy kezemen meg tudom számlálni, hogy hány volt diákom nem vált be a sorozóbizottság előtt. Az edzői munka mellett a piárban töltött éveim legszebb "hozadéka" az volt, hogy olyan emberekkel dolgozhattam együtt, akik számomra a apai etalont testesítették meg. S hogy egyházi gimnáziumból egy tucat gyerek került a TF-re (sokan bizonyára tudják, hogy akkoriban a tanári pályát igyekeztek elzárni a vallásos fiatalok elől) minden minősítés leghitelesebbje.

A kecskeméti úszósport jelenlegi helyzetét úgy értékelem, hogy soha ilyen sok tehetséges, alkatilag jó gyerek nem volt, mint most. A gondok másban jelentkeznek. Az egykor élvonalbeli uszoda mára rendbetételre szorul, mert összedűl. Fenntartása gazdaságtalan. Az, hogy sportlétesítmények vannak-e, lesznek-e, politikai kérdés. Nem rentábilis intézmény a kórház, de a képtár se. Döntés kell, hogy uszodára szüksége van-e a városnak? Mert ha bezárják, jópár éven belül nem lesz itt uszoda. És sokminden mást is át kell gondolni, felelősségteljesen. A egyes sportágakban nagy pénzek vannak, de az úszósport jelenlegi gondja az, hogy önfenntartónak kellene lennie. Egyre kevesebb az elhívatott edző, mert választani kényszerülnek: melyik a fontosabb, az elvek, vagy a pénzkeresés? Korunk nem a jó példák tárháza...

- Amikor a katolikus iskola igazgatói székét elfogadtam, családom nem dícsérőleg minősített. Aztán este elhoztam feleségemet, Kinga lányomat és Gabi fiamat az épületbe. Hagytam, hogy a hely szelleme hasson rájuk. Hogy megsejtsék, miért döntöttem a kényelmetlenebb alternatíva mellett. Amikor hazatértünk, már ők biztattak: apa, jól döntöttél.

- Diákjaink számára egy olyan iskolát szeretnénk fenntartani, ahol a gyerek van a központban, annál jobban, minél rászorultabb a szeretetteljes figyelemre. Nem elitiskola a miénk, de érdemes betekinteni azokba a programokba, ahol elfoglaltságot, képességeinek kibontakozását, vagy éppen a felesleges energiáinak lekötését is megtalálja a kisdiák.

- Hogy miért lettem edző, tanár, igazgató? Miért kellett Kecskemétre jönnöm?

Az ember mindenre szeretne magyarázatot adni, pedig sokszor nincs ésszerű válasz az ilyen kérdésekre.

Azt hiszem, hogy nekem itt ez volt, ez a dolgom.

n.m.

Zenével - zenére, emberségre

1999-ben 105 éves a Kecskeméti M. Bodon Pál Zeneiskola, Palotás József igazgató 25 éve áll az intézmény élén és 5 éve lesz, hogy a Bihar utcába költöztek. Ennyi elég is ahhoz, hogy mélyebben is érdeklődjünk tevékenységükről.

- Sokan panaszkodnak a gyerekek iskolai túlterhelésére. Milyen hatással lehet ez a zeneiskolai tanulmányokra?

- Ebben a tanévben 682 tanuló iratkozott be hozzánk, s ez a létszám stabilnak tűnik. Az év elején volt ugyan némi lemorzsolódás, de ezt mindig igyekszünk ellensúlyozni, például azzal, hogy tanév közben is lehetőséget adunk a felvételre. Egyébként mindössze 2-3 százalék azok aránya, akik valamilyen okból tanév közben kimaradnak. Az órarendben igyekszünk alkalmazkodni a tanulók elfoglaltságához, például a szolfézs órákat összevontan tartjuk.

- Ez maximális kihasználtságot jelent, vagy van még lehetőség a fejlesztésre?

- Az alsófokú művészetoktatás a közoktatás része, tehát ez a normatív támogatással finanszírozott létszám. A 6-22 éves korosztály érinti, hiszen számukra szinte minimális a tandíj összege. Felnőtt jelentkezőket is felveszünk, tőlük is csak havi 1000.-Ft-ot kérünk, mert többnyire alacsony jövedelmű növendékeink vannak. Tavaly a város vezetésének köszönhetően lehetőséget kaptunk az oktatói létszám bővítésére, s ezt a tanulólétszám további emelésével kívánjuk kiegyensúlyozni.

- Egyébként is jó a kapcsolatuk a fenntartóval, Kecskemét önkormányzatával?

- A finanszírozás döntően az önkormányzattól függ, amely lehetőségeihez mérten támogatja az iskolát. Egy-egy alkalommal pályázat révén sikerült némi kiegészítéshez jutni, de ez esetleges. Sokat jelent viszont a személyi jövedelemadó 1%-ának felajánlása. Ebből eddig 600 ezer forintot költöttünk értékes hangszerekre, s a továbbiakban is számítunk erre a támogatásra.

- Hogy érzik magukat a Bihar utcai épületben?

- Kimondhatatlan öröm itt dolgozni! A termek barátságosak, kicsik és kedvesek, van önálló hangverseny-termünk, nyugodt légkörben, kellemes környezetben muzsikálhatunk. 100 év várakozás után végre méltó épületben folyhat az oktatás, a koncertezés.

- A hangszerállomány is ilyen színvonalú?

- Mennyiségileg igen gazdag állománnyal rendelkezünk, s ez szükséges is, hiszen a zeneiskolai oktatás térítési díja a vonós- és fúvóshangszerek kölcsönzésére is kiterjed. (Egy-egy hangszer 50-100 ezer forintos beruházás, nem minden család engedheti meg magának...) A minőségi fejlesztés azonban elengedhetetlen, s ez nem csupán a hangszerekre vonatkozik, hanem a technikára is. A zenehallgatási lehetőség, a CD állomány, a hanghordozók, a számítógép alkalmazása mind olyan tényezők, melyek az oktatás minőségi mutatói is egyben, s ezek biztosítása, fejlesztése folyamatos feladat. Egy komplett video berendezés például nagyon hiányzik.

- Az új különálló épület, az önállóság, nem jelent elszigeteltséget?

- Egyáltalán nem. Az iskola jellegéből adódik a közművelődési tevékenység. Tanáraink és növendékeink sok helyen fellépnek, elsősorban iskolai hangversenyeken és jótékonysági rendezvényeken. Van, ahol rendszeresen szerepelünk vagy hangszer-bemutatót tartunk, másutt alkalomszerűek a koncertjeink. Sok meghívást kap a tanárainkból alakult M. Bodon Pál Kamarazenekar, de szólistaként is játszunk kiállításokon, ünnepségeken.

- Működik-e kihelyezett tagozat?

- Természetesen, hiszen a távolabbi kerületekből, de a belvárosból is nehezebb megközelíteni az iskolát, s a szülők sem szívesen engedik el a kisebb gyerekeket. Jelenleg a Mátyás király, a Piarista, a Református és a Vásárhelyi iskolában működik tagozatunk. Zenei előképzőt váltogatva, mindig más iskolában indítunk. Nagyon fontos az iskolákkal kialakított kapcsolat: mi az ő növendékeiket tanítjuk, körükben szorgalmazzuk a jelentkezést, ami egyúttal tehetségkutatást is jelent. S talán nekik is fontos, hogy a tanulóik zenei téren is eredményesek legyenek, fellépéseikkel, sikereikkel gazdagítsák az iskolai hagyományokat.

- Terveznek-e újabb tanszakokat, vagy esetleg a társművészetek bevonását?

- A hagyományos tanszakokra (hegedű, zongora, fafúvós, gitár) egyenletes a jelentkezés. Jelentős a blockflöte kurzus, ahol a városban működő, sikeres felnőtt együttes népszerűsége újabb és újabb érdeklődőket vonz a hangszerhez. Egyetemi végzettségű, teljes állású kollégánk révén sikerült felfejleszteni az ütő tanszakot, emellett iskolai koncertekkel szeretnénk népszerűsíteni a rézfúvós oktatást. A távlati tervekben szerepel a néptánc, népzene és egyházzene tanítása, de a jelenlegi tárgyi és személyi feltételek ezt még nem teszik lehetővé.

- Mennyire fontosak a szakmai sikerek, versenyek, fesztiválok?

- A hangszertanítás és hangszerjáték sajátos, bensőséges viszonyt feltételez a tanár és a növendék között. Az egyéni foglalkozás a személyiség-fejlesztés, a lelki gazdagodás olyan lehetőségeit kínálja, ami semmi mással nem helyettesíthető. Pedagógiai programunkban mi elsősorban ezt hangsúlyozzuk, számunkra a zenével való aktív együttlét a legfontosabb. Ahogy szoktuk mondani: a zenetanár inkább családtag mint pedagógus... Tehát nem mi nyerjük a legtöbb díjat, de a szakmai aktivitás, a szakmai fórumokon való megjelenés lényeges. A korábbi találkozókon, versenyeken tanáraink harmadának növendékei értek el helyezést, e tanévben Szombathelyen, Mohácson, Vácott, Budapesten, Kiskőrösön és Kassán szerepelnek növendékeink.

- Kecskemétre hány koncert jut évente?

- A koncert, a vizsga nyilvános megmérettetés növendék és tanár számára egyaránt. Évente 30-35 tanszaki, jó néhány közös tanszaki és 3-4 egész iskolát érintő hangversenyre kerül sor. Kamaratermünkben 150-160 főt tudunk fogadni a karácsonyi, a félévi és az anyák napi koncertekre. Évnyitó és évzáró ünnepségünket az Művelődési Központban tartjuk 500-600 érdeklődő előtt, s ilyenkor versenyművek tételei is felhangzanak.

Írta: Horváth Ágnes

Palotás József igazgató Tonté Ferikével

Az ütős tanszak órája Falus János tanár úrral

Akikre a legbüszkébbek:

A régiek: Jeney Zoltán - fuvolaművész
Kiss Gyula - hegedűművész
Vásárhelyi Ödön és Zoltán - hegedűművész

A középgeneráció: Maczelka Noémi - zongoraművész
Maczák János - klarinétművész

A fiatalok: Gémes Szilvia - operaénekes
Kanizsai Ildikó - brácsaművész
Kiss Mónika - hegedűművész
Négyessy Katalin - gordonkaművész
Szegszárdy Piroska - gordonkaművész
Szilvási Katalin - zongoraművész
Zsiga Katalin - gordonkaművész

A következő hangverseny:

Március 6-án: Ittzés család és az M. Bodon Pál Kamarazenekar

Személyi jövedelemadó felajánlás:

M. Bodon Pál Zeneiskola Alapítvány
Adószám: 19048765-1-03

SZÍNHÁZI ELŐZETES

A legyező

Walter Péter felvétele

Van valami léha gyönyörűség abban, hogy - Hegedűs Zoltán kezdeményezésére - Kecskeméten újra előadják Goldoni Legyezőjének győri, padlásszínházi változatát. Azért léha ez a gyönyörűség, mert a színházi hagyománytisztelet egészen sajátos, "komolytalan" formáját ismerhetjük meg benne. A Legyező témáját Goldoni talán holmi ókori római vígjátékból merítette, a latin komédiák pedig többnyire elfelejtett ógörög elődök nyomán születtek, és az utód sikeresebb és maradandóbb volt, mint "szülője". Az alapos reneszánsz leporolta és saját képére gyúrta át a görög- római bohóságot, majd az eképp már harmadszor átírt átirat szerzőjét, szavait, stílusát vesztve átkerült a különböző vándortruppok, vásári szórakoztatók, csepűrágók és kocsmai tányérozók repertoárjára, akik két-háromszáz éven keresztül gyúrták, alakították, új figurákkal, poénokkal, történetekkel vegyítették; Színészek elfelejtették, mások újra felfedezték, volt aki megbukott vele és volt, aki hírnevet, vagyont, szerelmet szerzett általa.

Aztán Goldoni, az olasz vígjáték Csehovja meglátta egy chioggiai vásáron, de az is lehet, hogy egy szerepre éhes színész barátja látta és ő mesélte el az épp témahiányban szenvedő Mesternek, vagy talán nem is volt semmiféle előadás, hanem a szomszédasszony sógornője - az a jóféle giannia - talált egy legyezőt a szökőkút szélén, és boldogan dicsekedett el vele az épp rosszkedvű féltékenységtől gyötört - Goldoninak stb.

Bárhogyan történt, Goldoni vígjátéka, "Il ventaglio" (A legyező) 1763-ban született. Majd a következő 236 évben számtalan nyelvre lefordították, kiforditották, megzenésítették, eltáncolták, eljátszották maszkban díszlet nélkül, de eljátszották pompásan, gyönyörű jelmezek szaténjának suhogásában, és játszották szabadtéren, tószínpadon, barlangban, pincében és a padláson. Legutóbb Győrben, a Padlásszínházban. Mindössze öt színésszel, kik tíz szerepet játszottak. És a szöveg is átalakult kissé, de a történet, a szellemiség, a játékosság hű maradt Goldonihoz. Léhán hű. Pont úgy, ahogy a téma, egy történet, egy játékos ötlet évszázadokon át kanyarog, tekereg az európai színház ócska vagy fennköltt műhelyeiben és mindenki hozzáteszi a saját nyelvén a maga egyedi gondolatait, ötleteit, humorát. Most épp Kecskemétnek van Legyezője. A Goldonié, de kissé másképp. Játékosan, maian.

Írta: Kiss Csaba

Jelentkezési határidő március 1!

ALAKUL A KECSKEMÉTI UNIVERSITAS?

A Miskolci Egyetem Közgazdaságtudományi Karának gazdálkodási szaka a Közép Európai Nemzetközi Egyetem Alapítvány közreműködésével a szeptemberben kezdődő tanévben kihelyezetett levelező tagozatot indít Kecskeméten, a Rudolf laktanyában, - jelentette be dr. Szécsi Gábor polgármester keddi sajtótájékoztatóján. A leendő közgazdászoknak a felvételi kérelmet az egyetem címére kell postázni, március elsejéig. A felvételi vizsga egyik részét Miskolcon, a központi matematika vizsgát a GAMF-on kell letenni a jelentkezőknek. Ha a sikeresen felvételizettek (ponthatár 85) száma eléri a hatvanat, akkor szeptemberben megkezdődhet Kecskeméten az oktatás.

A képzés önköltséges, félévenként 70 ezer forint a tandíj. A képzés 8 féléves első része főiskolai, majd az azt követő 5 féléves stúdium egyetemi végzettséget ad.

Ennyi a hír, amely várhatólag a kecskeméti főiskolák integrációs folyamatában minőségi változást is hoz, azzal, hogy megtörténtek az első lépések a Kecskeméti Universitas kialakítására. Hiszen a Képző és Iparművészeti Egyetem Szilikát tanszéke már biztosan Kecskeméten nyílik meg, és előrehaladott tárgyalások folynak a Károli Gáspár Egyetemmel is.

A Kertészeti Egyetem kecskeméti karával folyamatos az egyeztetés, bár eddig nemet mondtak a lokális integrációra. Különös lendületet adhat ennek a tanintézményi szerveződésnek a még csak körvonalazódó Vidékfejlesztési Központ kecskeméti létrehozása is.

A polgármester úr hangot adott abbéli reményének, hogy a felső erőltetés helyett a helyi szándékok hozzák létre a valódi integrációt, amely folyamat ugyan lassabb lesz, de a szakmai biztosítékok mellett a társulandók érdekeit jobban szolgálják.

Indulhat a játszma!?

Új játszmába kezdve megújult hittel ül le az ember, egyébként mi értelme lett volna a játéknak? Bízik önmagában, a sikerben, harcos, duzzad az erőtől. Korábbi vereségeit elfelejti, elnehezítenék a szívét, tisztán, egyenlő esélyekkel megteszi az első lépést.

Micsoda eufória ez! Volt hibáin többé nem rágódik, beleveti magát a küzdelembe, elhiszi, hogy tanult a múltból s már legyőzhetetlen.

A kecskeméti sakkozás így töpreng most egy képzeletbeli tábla fölött, az isten tudja miféle ellenféllel szemben, aki létére tör, aki ellen tavaly megállította az órát, kezet nyújtott és feladta az oly fájdalmasan vesztő végjátékot.

De csak míg megtörölte homlokát és újraállította a figurákat. De csak míg szívét megmakacsolta. S lám, újra ott vergődik gondjai között, töri magát lépésről lépésre, mert győztes fajta, ő a Kecskeméti Sakkozás, nem mai gyerek, igazi profi, nemes és elmés, mint maga a játék.

Nehéz parti. Az ellenfél homályba burkolódzva talán maga az Új Világ. Sikamlós, fondorlatos és kíméletlen.

Lessük az állást, a hozzáértő be-bemond egy lépést. Szinte semmiségekért szurkolunk, lehessen újra bázisa a sportágnak, egy nagyobbacska helyiség, mely versenyzésre, oktatásra egyaránt alkalmas. Fussa újra ifjúsági sakkra, tömegsportként is odanyújthassuk e gyönyörű játékot a jellemükben erősödni kívánó gyermekeknek, kiválasztódhasson a profi utánpótlás. Lehessen újra első osztályú csapatunk, mint annyi éven át. Kézikönyvtár, számítógép, versenyek.

Izgatottan figyelünk. A bizonytalanok reszketve kérdezik: Milyen az állás? Ez most mi? Sakk? És alig várják, hogy fülükre hajoljon egy mester, s könnyed eleganciával súgja: Jól állunk.

Igen, ez már sakk, és minden bizonnyal győzni fogunk.

Lehoczki Károly

Segít a Vöröskereszt

Ha valami rendkívüli történik, - mert a bajokat általában annak tartjuk -, nem elég a betegség, a baleset, még külön kiadással is jár. A baleseti sebészetet megjártak hozzátartozóinak mankót, járókeretet kell beszerezni, más esetekben másféle speciális eszközre, berendezésre szorul az emberfia. Jó tudni, hogy a városi Vöröskereszt (a máriavárosi egykorvolt orvosi rendelőben, Mária krt. 1.) gyógyászati segédeszköz kölcsönzéssel a rászorulók rendelkezésére áll, csekély térítés ellenében.

Egyben arra is kérik a kecskemétieket, hogy amennyiben a gyógyulás után feleslegessé vált ilyen tárgyaikat nem kívánják tárolni (akár helyhiány, akár a babona miatt) adják le a Vöröskeresztnek, hogy a rászorulóknak ott hozzájuthassanak.

BEMUTATÓ UTÁN

Egy kellemes este

Szükség van jó darabra. Esetünkben a látszat és valóság félreértéseire épülő komédiára. De a jó darab sem mindig jó az éppen szóban forgó színház számára. Most a műsorváltoztatás kényszere is közrejátszott. Szükség van rendezőre, aki a darabot megértéssel, meggyőződéssel és tehetséggel vállalni tudja. A tehetséget sem kérdőjelezhetjük meg, de a rendező **Pozsgai Zsolt** szigorúbb is lehetett volna az író Pozsgaival. (Vagy talán egy dramaturg jó tanácsát kellett volna megfogadnia, hogy a darab egy kissé érzelgőssé sikeredett végét tempósabbá tegye?)

Szükség van színészekre, akik képesek és alkalmasak (a rendező szerint is) eljátszani a szerepeket. Szükség van más "tényező"-re, a tervezőtől (most **Húros Annamária** a díszlet - jelmeztervező) a feltehetően az érdeklődő közönségig, akikkel szintén számolni kell. Hál Istennek Kecskeméten és környékén még vannak érdeklődők.

Hogy mindez összejöjjön, az a színház vezetőjének a feladata, de amit egyedül, önmagában - nyilvánvalóan - nem tud megoldani. Szervezhet, igényeket támaszthat, előrelátó lehet, rendet tarthat, még jó légkört is teremthet, de az előadás minősége elsősorban mégiscsak a darab rendezőjén és a színészeken múlik.

A "mert a mamának így jó" hagyományos dramaturgiára épül. Egy családról szól, akik a Mama kedvéért mindent megtesznek, mert neki "így jó". De egyszercsak megjelenik egy Váratlan Vendég és minden felfordul. Mindenki más lesz, illetve mindenki saját magát vállalja. (A történetet csak azért nem mondjuk el, mert a "poéngyilkosság" még mindig elitélendő cselekmény). A színmű kulcsmondatai - a műsorfüzet szerint - így hangzanak: "Fontos egyáltalán, hogy igaziak vagyunk-e vagy másolatok?! Nem ugyanúgy könnyezünk, nevetünk... nem ugyanúgy szeretünk, mint azok, akik szeretnénk csak lenni, akik helyett játsszuk az életünket?! Együtt vagyunk, nem ez a fontos??!"

A darab fent fogalmazott filozófiájával lehet, és talán kell vitatkozni. A nézők is ezt teszik, hiszen játék az egész.

A rendező egységes színészvezetésének hiányát viszont meg kell említeni. Nem igazán érthető, hogy egy vígjátékon belül miért engedi meg a különböző játékstílust, mert így egy mixelt vidámságot kapunk.

Amikor **Dörner György** (Monte Cristo) megjelenik a színpadon és akcióba lép, akkor csak rá lehet figyelni. A nagyszerű színész olykor bohóckodásba hajló szerepformálásának emlékezetesen szép pillanata, amikor rádöbben, hogy a már évtizedek óta szeretett hölgy nem is emlékezik rá.

A mindenki feleségét játszó szép **Balogh Erika** igyekszik itáliai lenni, de a premieren láthatóan küszködött szerepével.

A család fejét Máriát a Mamát Réti Erika formálta meg. A szerző nem volt vele túlzottan kegyes, így a darabban sokszor passzivitásra ítéltetve nem tud a cselekmény mozgatója lenni. A vígjáték érdekessége, hogy ő is akkor jó, amikor az emberi drámát villantja meg. Akkor viszont nagyon jó!

Igazi komikát láthatunk **Danyi Judit** személyében (Beatrice). A fiatal színésznőnek - ahogy közhelyesen szokták mondani - levegője van: megszólalásai és néma játékai egyaránt a látott darab csúcsát jelentik.

Rubold Ödön Luigi szerepében halványabb, de bízzunk benne, hogy látjuk még kecskeméti színpadon.

Vitéz László ebben az évadban szinte le se jött a "deszkáról". Most is remekelt. Igazi olasz, igazi fiú, (Mária legidősebb fiát játssza), igazi ember: sajnálatra méltóan elesett, kiszolgáltatott és nevettetően komikus.

Bori Tamás a legkisebb fiú szerepét öltötte fel. Dramaturgiai szerepét megoldotta.

Szívós Győző és **Terescsik Eszter** epizódjai a színpad sikerét szolgálják.

A rendezőről már szóltunk. Pozsgai Zsolt mindent elkövetett, hogy a nézőt szolgálja. Ízléssel tette.

Nem hibátlan, de kellemes este volt.

-i-a

Támogatást kérnek

Az **Álláskeresők Egyesületeinek Bács-Kiskun megyei Szövetsége** továbbra is hálásan fogadja a támogatásokat, amelyek összegét ingyenes szolgáltatásaink színvonalemelésére fordít.
Adószáma: 19049216-1-03

A Kecskeméten élő szegény fiatalok helyes életszemléletre nevelését felvállaló **Szalézi Munkatársak Kecskeméti Egyesülete** 1995-ben alakult. Katolikus indíttatású, nyitott minden fiatal számára, aki keresi életéhez az igényeset , a szépet és a jobban. Aki céljaikkal azonosulni tud, tisztelje meg az egyesületet adójának második 1 százalékával.
Adószám: 11732002-20353290

A Sportoló Fogyatékosokért Alapítvány 1992 óta foglalkozik mozgáskorlátozottak, végtaghiányosok és más fogyatékosok versenyszerű sportoltatásával. Eredményeik figyelemre méltóak, bár semmiféle állami, támogatást nem kapnak.
Éppen ezért kérik a megértő segítséget.
Adószám: 18340105-1-03

A kecskeméti **Add Tovább! Önkéntes Segítőszolgálat** kiemelten közhasznú alapítvány, a kisgyermekes szülőknek ad segítséget a családok otthonában.
Adószám: 18341539-1-03

A Mozgássérült Fiatalokért Alapítvány folyamatosan teremt lehetőséget a hátrányos helyzetű fiatalok beilleszkedésének segítésére, a tanulásuk, pihenésük megszervezésére.
Adószám: 18340260-2-03

Invitáló

Továbbra is SZÍV-s-SZÓ-val várják a problémáikkal küszködőket, a pedagógiai, háztartási segítséget keresőket-kínálókat összehozzák, hétfőként a Vágó u. 28. szám alatt, délután fél 5-től fél 7-ig.
Telefon: 486 750.

Többeknek: lapunk megvásárolható a város és környéke újságárusító helyein és ingyen hozzáférhető a közintézményekben, megrendelhető a szerkesztőség címén, telefonján.

Közterek
Kecskeméti közéleti lap
Szerkesztő: Nagy Mária
A szerkesztőség címe:
6001 Kecskemét pf.: 483
Ceglédi út 38.
Tel./Fax: 76/410-260, 485-720
Telefon: 06-30/928-25-17
Kiadja: az Extra Piac Kft.
6000 Kecskemét, Petőfi S. u. 1/a.
Felelős kiadó: Székely Zsolt
Előkészítés: Hegedűs József
Nyomtatja a Lajosmizsei Nyomda
Igazgató: Burján Norbert
ISSN 1418-9712
A fotókat Tóth Sándor készítette